

Utorak, 4. oktobar 2005.
Svedok Bogoljub Janičević
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), možete da nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, kao što vam je poznato OEBS (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) je redovno izveštavao o onome šta su videli. Da li postoji bilo koji razlog zbog kog biste vi sumnjali u tačnost njihovih opservacija?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: I da i ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zašto da?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zato što ponekad nisu bile objektivne informacije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dajte mi neki primer?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Primer Kačanika (Kacanic).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kasnije ćemo da dođemo na Kačanik. A nešto u vezi sa ranijim periodom ili Račkom (Recak)?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja nisam čitao njihove izveštaje oko Račka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Pre nego što pređemo na neke njihove izveštaje, Šukri Buja (Shukri Buja) je bio komandir OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) na vašem području, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On je tokom 2001. godine dao jednu izjavu koja je uvedena kao dokazni predmet na ovom suđenju. To je dokazni predmet 212 i mi ćemo da pogledamo tu izjavu. Ali recite mi pre toga sledeće. Do septembra 2001. godine Srbi su otišli, a interesi OVK, u smislu interesa Srba, su bili u padu na Kosovu, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Interesi OVK u smislu interesa Srba? Nije mi jasno pitanje. Interesi ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Razložiću pitanje. Srbi su u velikom broju otišli sa Kosova.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Proterani su sa Kosova. Nisu otišli sami.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako god. Oni koji su tražili nezavisnost za Kosovo, čak iredenta koja je tražila spajanje sa Albanijom (Albania), oni su bili u boljem položaju 2001. godine nego 1999. godine, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Normalno da su bili u boljem položaju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ono šta mene zanima pre nego što pređemo na izjavu Šukri Buje je sledeće: da li ćete moći da navedete bilo koje razloge zbog kojih bi Šukri Buja govorio neistinu 2001. godine o njegovim snagama, o raspoređivanju njegovih snaga u Račku i u području oko Račka u januaru 1999. godine? Dakle, da li postoji bilo koji razlog zbog čega bi on govorio neistinu o tome?

ADVOKAT KEJ: Ovo je veoma teško pitanje, odnosno, teško je na njega da se odgovori. Zna se da je u kontradiktornim sistemima jedno od zlatnih pravila da se ne postavi pitanje svedoku da daje komentar o onome šta eventualno neko drugi misli ili možda šta je neko drugi svedočio o nečemu. Nemoguće je da svedoci ne znaju na to da odgovore.

TUŽILAC NAJS: Ja se ne slažem sa svojim uvažanim kolegom. On je izneo određena uopštena saznanja o tom području i mi znamo, naravno, da svedoci kada su suočeni sa nekim stvarima koje su za njih teške, da onda oni kažu nešto ili recimo izmisle nešto, što ja ne kažem da radi ovaj svedok. A mene interesuje da li ovaj svedok sada unapred može da da bilo koji razlog, odnosno da razmisli o bilo kom razlogu zbog čega bi neko ko je podržavao

OVK, 2001. godine rekao nešto neistinito o onome šta se dešavalo ranije. Možda neće moći da odgovori na to, ali u svakom slučaju ja bih voleo da mi se pomogne.

SUDIJA ROBINSON: Dozvoliću da se postavi pitanje.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, to ćete morati da pitate Šukri Buju, pre svega. Ja sa njim nikad nisam razgovarao, niti znam šta misli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Časni Sude, trebalo bi da znate da je Šukri Buja svedočio u jednom drugom predmetu, u *Predmetu Ljima* pred ovim Sudom. Njega je pozvala Odbrana i on je neprijateljski odgovarao u vezi sa određenim pitanjima Tužilaštva o istorijatu koji je dao u vezi sa 1998. godinom. Dakle, ja sam jednostavno hteo da vas obavestim o tome da imate na umu, a i to je u svakom slučaju nešto šta je od koristi i optuženom. Ovde imam kopiju izjave Šukri Buje iz 2001. godine. Dakle, to je izjava koja je već uvedena u dokazni spis. Evo, napravio sam kopije i za vas, budući da sam pretpostavio da nećete da imate izjavu sa sobom. Ali evo da se vratimo sada na 1998. godinu. Šukri Buja kaže da je tada bio u inostranstvu, da je radio kao novinar, da je bio u Švajcarskoj (Switzerland), budući da je bio osuđen na određenu zatvorsku kaznu na Kosovu zato što je demonstrirao i on kaže sledeće, gospodine Janičeviću: "Nakon ubistva porodice Jašari (Jashari), odnosno Adema Jašarija (Adem Jashari) u martu 1998. godine, OVK je dobila daleko više pomoći i priključio im se veći broj ljudi". Čisto kao činjenica, da li je u pravu kada ovo kaže?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam da li je u pravu. Ne znam koliko im se broj ljudi priključio posle ubistva Adema Jašarija, posle pogibije Adema Jašarija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Molim da se sada na grafoskop stavi strana broj 4 njegove izjave, kako bi svi videli, i Pretresno veće i optuženi. Postoji BHS verzija ove izjave i ukoliko svedok želi, mi ćemo da mu damo i tu izjavu, ali zasada bih hteo da pogledamo određene delove njegove izjave. Ne znam da li možete da čitate engleski. Žao mi je što ipak nemamo BHS verziju, ali on je u svojoj izjavi identifikovao sedam zona OVK pod Azemom Suljom (Azem Syla), a šesta je nerodimska koja obuhvata Lipljan (Lipjan) i Štimlje (Shtime). Da li vam čini da je to tačan prikaz, odnosno tačna analizom strukture OVK?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja ... Meni nije jasan ovaj prevod ovde. Azem Sulja je bio prvi komandant UČK. Azem Sulja iz Kišne Reke (Kizhareke).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. A on? Ovo je u izjavi Šukri Buje. On kaže da je od sedam zona, šesta bila zona Nerodimlje (Nerodime) koja je obuhvatala i Štimlje i Uroševac (Ferizaj). Da li se vi slažete s ovom njegovom izjavom, uopšteno govoreći?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: U ovom delu izjave se slažem. Zona Nerodimlje je obuhvatala taj prostor, to područje, područje SUP-a Uroševac, ali je ta zona formirana tek na jesen 1998. godine, a ne odmah posle, kako ste vi rekli, ubistva Adema Jašarija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim poslužitelja da sad na grafoskop stavi sledeću stranu, vrh sledeće strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson).

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs pita svedoka o Uroševcu. U šestoj tački, zona Nerodimlje, ne pominje se Uroševac.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ferizaj, Uroševac. Ferizaj je drugo ime za Uroševac. Molim vas da pogledamo vrh sledeće strane. Gospodin Buja je rekao da je u zoni broj 6 otprilike bilo između 1.400 do 1.700 ljudi u različita vremena. Da li vi osporavate ovu brojku koju je on, kao komandant, dobio?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Po našim informacijama za vreme rata, posle 24. marta bilo je preko 2.000 terorista na tom prostoru.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Dakle, vi mislite da je on imao veću podršku nego što je izračunao? Molim poslužitelja da sada pogledamo stranu broj 6. Možda je to, u stvari i na drugoj strani. Pri dnu ove strane, kada govori o naoružavanju, on kaže da se između marta i maja 1998. godine veliki broj ljudi pridružio OVK, da su morali da ih otprate u Albaniju u grupama od 200 do 300. Uglavnom se radilo o mladim ljudima, kako bi išli u Albaniju i nabavljali oružje, ali da je bilo dosta opasno vraćati se, budući da su mnogi ljudi ubijeni iz zasede. Da li je to i vaše sećanje, dakle, da su se

postavljale zasede kako bi se zaustavile grupe pripadnika, odnosno ljudi koji su podržavali OVK, a koji su se vraćali sa oružjem?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, vi govorite kao da ste portparol OVK. Prvo, te mlade grupe nisu sačekivane u zasedi, one su ilegalno prelazile državnu granicu. Državna granica je linija koja se štiti i s jedne i s druge strane. S one strane su imali apsolutnu podršku, iz pravca Albanije. A s druge strane, naravno da nisu. Još ..

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću da vam bude jasno. Ja nisam ni sa jedne strane ni sa druge strane. Kao što vam je poznato, ovaj Sud krivično goni ljude sa svih strana. Mene samo zanima da li je istina ono šta je rekao gospodin Šukri Buja, da su ljudi dolazili iz Albanije, da su donosili sa sobom oružje i da su im Srbi postavljali zasede. Da li je to tačno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Tačno je da su odlazili u Albaniju, da su ilegalno prelazili državnu granicu i da su nailazili na vojne patrole ili kako je to vojska organizovala, granični bataljoni su organizovali. Da li su to bile zasede ili ne, ja ne znam, da su ih sačekivali. Ali su mnogi prolazili. Ogromna količina oružja je ušla na područje Kosova i Metohije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Da, to je otprilike šta i on kaže u izjavi. Molim sledeću stranu. Na vrhu sledeće strane on kaže da je komandovao dvema brigadama. Jedna je bila brigada koja je bila na području od Štimlja do Uroševca, dakle, na tom području, a druga na području Kačanika (Kacanik) i Štrpca (Shterpce). Da li je vaše sećanje, odnosno informacije koje ste dobijali, obaveštajne informacije, da li se podudaraju sa ovim šta kaže Šukri Buja?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da, od novembra meseca 1998. godine, ali isključujući Štrpce, jer na području Štrpca nisu imali nijednu brigadu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U sledećem paragrafu, molim da se strana malo pomeri, on kaže: "Imali smo bunkere i tranšeje na području iznad i oko Račka. Ja sam dobio planove položaja bunkera i tranšeja u selu koje sam odorio i rad je započeo početkom decembra 1998. godine". Da li se to poklapa sa vašim sećanjem onoga šta se tamo desilo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Naše informacije govore da je malo ranije počelo, da je mesec dana ranije počelo to ukopavanje. U stvari, da je bilo ranije, ali da je nastavljeno tek u novembru mesecu, oko Račka, oko

Belinca (Belince) i duž Crnoljevske klisure (Gruka e Carraleves), pored puta, s leve strane puta u pravcu Prizrena (Prizren).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On kaže da su civili i vojnici OVK kopali bunkere i tranšeje. Da li ste i vi imali te informacije da su i civili i pripadnici OVK kopali?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo imali informacije da su oni, kako se to kod nas kaže, "na kuluk" zaduživali seljake da kopaju rovove. Silom su vodili ljude da kopaju rovove, a neke su i kidnapovali i držali po 10 dana, 15 da bi odradili taj deo posla i posle ih puštali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U sledećem paragrafu on kaže da su položaji bunkera i rovova bili tu kako bi zaštitili Lužačku klisuru i, takođe, kako bi obezbedili izlaz za seljane iz Račka. Da li ste i vi tako shvatili svrhu tih rovova?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A šta vi kažete koja je bila svrha tih rovova, ako se vaše mišljenje razlikuje od onoga šta kaže gospodin Buja?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, svrha fortifikacijskog uređenja tog prostora bila je da bi se teroristi zaštitili od eventualnih sukoba sa policijom i vojskom i da bi mogli da zaštite lužački prilaz, područje Lužaka, jer je to bila ta komunikacija. Lužak - Lanište (Llanishte) je bila ta glavna komunikacija za njihove potrebe. Seljake nisu mogli da zaštite, jer seljaka praktično nije ni bilo u Račku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na to ćemo doći za koji trenutak. Ali, naravno, rovovi su bili tamo kako bi zaštitili i vojnike. To sigurno i on prihvata. Ja to prihvatam. Molim poslužitelja da sada na grafoskop stavi sledeću stranu. Vrh strane, molim vas. Na sredini ekrana stoji da je postojala komanda čete u Rancu (Rance) i da je tamo bilo otprilike četiri kuće sa oko 30 do 40 vojnika. Da li je to tačno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo imali informaciju da ima između 100 i 120 vojnika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali da li je u pravu kada kaže da su tamo bile četiri kuće koje su njima stajale na raspolaganju?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam, ali mi smo imali informaciju da imaju tamo jednu terorističku grupu u kojoj je bilo između 100 i 120 pripadnika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U sledećem paragrafu kaže da je u julu ili avgustu došlo do srpske ofanzive i da su morali da evakuišu selo Zborce (Zborc) u opštini Štimlje i da je kasnije to selo sravnjeno sa zemljom. Da li je on u pravu u vezi sa ovim šta kaže za Zborce?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da su proterali građane iz Zborca, to je u pravu. Da je bilo antiterorističkih akcija u tom području i to je u pravu. A da je selo sravnjeno sa zemljom, to nije u pravu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim poslužitelja da okrene naredne dve strane kako bismo našli sledeći paragraf. Na vrhu ove strane ... Evo, dobio sam sada BHS verziju, ali mislim da ću da imam problema da nađem taj deo bez gospođe Diklić (Diklich), ali kako bismo uštedeli na vremenu, ja ću to da vam kažem na engleskom. On govori o jednom oficiru koji je ubijen u Dulju (Duhel) u opštini Suva Reka (Suhareke) i kaže sledeće: da je kasnije saznao da su lokalni Srbi obukli policijske uniforme i da su učestvovali u napadu na Račak i to zbog odmazde. "Te informacije sam dobio od civila u Vitini (Viti)". Da se vratimo malo unazad, pa ću onda da zaustavim unakrsno ispitivanje u vezi sa ovom izjavom. Da li je tačno da je bilo civila koji su bili obučeni u vojne, odnosno, policijske uniforme, a koji su učestvovali u napadu na Račak?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To je apsolutna neistina, da ne kažem čista laž.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Druga ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Još nešto, molim vas. On je ... On kaže ovde, kako ste mi vi preveli, da je to, da je do toga saznanja došao u Vitini. Vitina je od Štimlja 35 kilometara daleko. To je sasvim druga opština. Između Vitine i Štimlja je opština Uroševac, grad Uroševac. I Vitina je bila područje SUP-a Gnjilane (Gjilan) u to vreme. Kako je mogao da dođe do saznanja od civila u to vreme tamo?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Sada bih hteo da pogledamo jedan drugi izvor informacija iz tog vremena. Radi se o dokaznom predmetu 321. Pretresno veće se možda seća da je "Plava knjiga" koja je uvedena u dokazni

spis, da strane nisu baš najbolje obeležene. Možda ćemo i doći do bolje kopije, ali ja ću sada da koristim dokazni predmet, a poslužitelj može da nađe brojeve u gornjem desnom uglu strane i počecemo sa brojem 13555. Gospodine Janičeviću, ovde imamo jedan dijagram koji je načinio OEBS. To se dnevno radilo. Tu takođe postoje i izjave koje to podržavaju i ovde se vidi ono šta su oni uradili za predmetni dan. Da vidimo da li se vi slažete sa njihovim izveštajima, da vidimo da li su izveštaji tačni. Teško je odmah da se upoznate sa ovom kartom, ali ako pogledate vrh, to se odnosi na 3. januar i to na period od ponoći do ponoći. Što se tiče vašeg područja, videćete da se pod brojem 2, ovo uokvireno, odnosi na Štimlje i tu stoji da je oko 9.00 grupa 5 prenela informaciju o ubistvu do kog je došlo u Štimlju, a da su na ubijenog Envera Gašija (Enver Gashi) pucale dve neidentifikovane osobe. Da li se sećate tog incidenta?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja sam o tom incidentu i govorio ovde.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, govorili ste. Molim poslužitelja da sada pređemo na stranu 13553, budući da brojevi idu unazad. Molim vas da tu stranu stavite na grafoskop, ali, pre toga, u vezi sa Enverom Gašijem. Da li se sećate posete predstavnika OEBS-a, Tomija Olofsona (Tommy Olofsson) prethodnog dana, kada je on o tome sa vama razgovarao?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Mislite pre ubistva Envera Gašija? Ja sam tako razumeo pitanje, prethodnog dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, ne. Sledećeg dana. Moja greška. Izvinjavam se. Olofson vas je posetio 4. januara, to je dan posle toga. Da li se sećate?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Olofson me je posećivao svakog drugog dana, skoro. Ja ne mogu tačno da se setim sadržine razgovora i šta smo razgovarali tog dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tačno, ako ovo samo ukratko kažem, budući da je ovo marginalno pitanje, da li je to tačno da su oni smatrali da su Srbi izvršili to ubistvo i da oni baš nisu prihvatili verziju koja im je bila ponuđena, a to je da su kosovski Albanci izvršili to ubistvo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Olofson to meni nije rekao. Samo me je pitao oko slučaja, kad se slučaj dogodio, ko je ubijen i da li imamo nekih informacija. Ja sam mu rekao da još uvek nemamo nikakvih informacija, da je uviđaj izvršen i da se traga za ubicom i za počiniocem

tog zločina, a da pretpostavljamo, a da pretpostavljamo da su u pitanju teroristi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Pogledaćemo samo još jednu stranu 13553. Pročitacu relevantan deo ovog dokumenta. Dakle, patrola OEBS-a izveštava o onome šta se desilo. Ne moramo to detaljno da pogledamo, ali tu stoji da je svedok čuo neke ljude da govore na srpskom, a koji su bili obučeni u crnu odeću, kako kažu "hajde požuri" i onda kako su se odvezli odatle. Da li se sećate da je on to spomenuo kao objašnjenje, odnosno, da su se čuli ljudi kako govore na srpskom jeziku?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Tomi Olofson je spomenuo, to objašnjenje, isto?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja se ne sećam da mi je to rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Preći ćemo na drugu temu.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da dopunim još nešto. Drugi ili treći put kad smo se sreli po ovom pitanju, kad me je pitao konkretno za ovaj slučaj, mi smo već imali informaciju da je ubistvo izvršeno iz "Golfa" (Golf), ne mogu da se setim koje boje, a koji je oduzet u selu Dramnjak (Dramjake) prilikom kidnapovanja devet lica, nedelju dve dana pre ovog događaja i da je to potvrdilo, u stvari, potkrepljivalo naše sumnje da su teroristi to uradili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I, zaista, posmatrači OEBS-a su doveli u pitanje izgled vozila. Da li je bilo crno vozilo ili crno i crveno? Da li se sećate toga?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja rekoh malopre, ne mogu da se setim boje. Da li je crno ili sivo, sive boje, crvene boje. Ne mogu da se setim. Dug je period vremena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim stranicu 13596. Ovo je poslednja stvar kojom ćemo da se bavimo pre Račka.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Policija, policija nije znala kakvo je vozilo u pitanju dok nije porazgovarala sa njegovom rodbinom. Sa njegovim bratom ja mislim da su razgovarali. I njegov brat je opisao vozilo kakvo je bilo. Znači, nije bilo dileme o boji vozila, da li je crno, crveno, belo. Ono kako je njegov brat rekao, tako smo i prihvatili, jer je on bio jedni očevidac praktično.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 13596, poslednje preliminarno pitanje, molim. Još jedan izveštaj. Ovaj put od 4. januara. Vaše područje, Štimlje i ako pogledamo, kaže se ... Mislim da ste stavili pogrešnu stranu. 13596, molim. Možda je i 13546. Izvinjavam se. Ja sam pogrešno rekao broj. To je broj 13546. To je 4. januar. Ako pogledamo kućicu broj 1 u gornjem desnom uglu, kaže se da je primljen nepotvrđeni izveštaj 4. januara za Štimlje da je kamion MUP-a prošao kroz mesto Belince i da su pucali iz svog oružja. Nije pogođena nijedna osoba, nijedna zgrada. Pokušajte da nam oslikate te događaje? Da li su se dešavale stvari kao ova od 4. januara, da se policija vozila kroz grad i pucala iz svog oružja?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Prvo, Belince nije grad. Belince je selo koje se nalazi van puta Štimlje - Suva reka, sa leve strane. U tom sektoru je svakodnevno bilo terorističkih napada i provokacija iz rovova koji su bili sa leve strane puta u pravcu Prizrena. Nisam čuo da je bilo ovakvog slučaja, sem ako, možda su pucali, sem u onim slučajevima ako su bili napadnuti ili ako je bilo pucnjave na njih. Samo u tom slučaju, sigurno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Molim stranicu 13445, ako čitam pravi broj. Ovo je izveštaj za 10. januar, kao što vidite. I ako pogledate kućicu broj 2 u donjem levom uglu, kaže se da je tog dana RC1, jedna druga grupa podnela izveštaj da je napravljena zaseda patroli MUP-a u blizini Šljivova (Slivove). Da li je to tačno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Molim stranu 13426. Tog dana, 10. januara OEBS izveštava da je i dalje velika napetost u području Štimlja zbog dve zasede napravljene protiv patrole MUP-a u periodu od tri dana. Međutim, komandant OVK južno od Štimlja je izjavio da ništa ne zna o drugoj zasedi, tako da OEBS sugerise da komanda i rukovođenje OVK možda nije potpuno konsolidovano. Dve stvari u vezi s tim. Da li je zaista bila povećana napetost koja je rezultirala zasedama ovim patrolama MUP-a?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Napetost u samom Štimlju je bila povećana zato što je Štimlje mešovito, nastanjeno mešovitim stanovništvom mesto. A napetost u MUP-u nije bila, niti je imala razloga da bude. To nije bio ni prvi ni poslednji napad na policiju. Ja sam rekao da su do 10. januara 1999. godine u terorističkim napadima poginula 25 pripadnika vojske i policije i građana, 25 je teško ranjeno. I nemoguće da gospodin Šukri Buja nije ništa znao o tome. Meni se to čini nemogućim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali do sada je reč o tačnom izveštavanju od strane OEBS-a, je li tako? Nije ništa bilo netačno u ovim izveštajima.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo netačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stranu 13406, molim. Sada se bavimo 11. januarom. Samo nekoliko dana pre događaja u Račku. I ovde vidimo u donjem levom uglu da tim 5 izveštava da je Vojska Jugoslavije stacionirala jedan borbena tim u blizini, pa je data kota, odmah zapadno od Štimlja. Da li je tačno da je Vojska Jugoslavije zauzimala položaje zapadno od Štimlja?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije je imala položaje zapadno od Štimlja, po sporazumu i ona nije tad zauzimala ... Ona je tu bila od dolaska Verifikacione misije (OSCE Kosovo Verification Mission). Borbena grupa vojske je tu bila od oktobra meseca. To je bilo na Čanovića brdu ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Možda ćemo da nađemo potkrepljenje ovog izveštaja OEBS-a na stranici 13396, u vezi sa tom istom temom. Kada se na nešto drugačiji način izražava isto zauzimanje položaja, kada je reč o snagama raspoređenim zapadno od Štimlja, oni kažu: "smatra se da su to iste snage koje su delovale u području otkako je OVK napravila zasedu patroli MUP-a 8. januara 1999. godine i ubijena su tri pripadnika MUP-a. Oni nastavljaju da menjaju položaje svakodnevno kako bi se rasporedili jugozapadno u pravcu položaja za koje sumnjaju da su položaji OVK, na brdima jugozapadno od Štimlja". Da li je to tačno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. A evo zašto nije tačno: vojska je imala raspoređenu jednu borbenu grupu na Čanovića brdu. Policija je imal šest osmatračkih punktova u klisuri. To je zapadno od Štimlja, pored puta, na kom je bilo do 30 ljudi. Znači ukupno oko 200 policajaca je bilo na tim osmatračkim punktovima. Vojska se nije pomerala sa tog prostora. Oni su imali još jedna, ja se izvinjavam što, ovo sam propustio da kažem, imali su još jedan punkt, odnosno, još jednu borbenu grupu po sporazumu, na Dulju. I možda su verifikatori primetili kretanje u tom pravcu. A Dulje, Dulje - Štimlje je otprilike desetak, 15 kilometra, ne dalje. Ta druga jedinica je isto pripadala 243. motorizovanoj brigadi koja je bila na Dulju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Možda ću imati vremena da se bavim pitanjem da li je to raspoređivanje snaga bilo u skladu sa sporazumom. Možda ćemo time kasije da se bavimo. Ali sada molim da pređemo na stranu 13387. Na strani 13387, ako to pogledamo ... Ne, ja sam ponovo pogrešno

rekao broj, izvinjavam se. To je 13389. Ono o čemu izveštava ovde OEBS, to je kućica broj 6. Za Štimlje se kaže da je OVK njima rekao, dakle OEBS-u, da je više od 1.000 ljudi raseljeno u blizini Štimlja i da borbena grupa, nisam siguran u vezi sa ovim, ali da je OEBS-u podnet izveštaj da je pre nekoliko dana prvi put podnet izveštaj u vezi sa borbenom grupom koja se u tom području orijentisala zapad - jugozapad. 1.000 ljudi je već bilo raseljeno u to vreme. Da li ste vi znali da su civili u pokretu, da se raseljavaju već 12. januara?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Molim poslužitelja da ostavi dosije tu gde jeste, ali molim da sada ponovo stavimo izjavu Šukri Buje na grafoskop, strana 11.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Mogu li da dobijem izjavu na srpskom, molim vas?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Pokušaću da nađem pravu stranicu i to odmah, ako budem mogao. Da, to je pri dnu strane 11, pri dnu strane 11. Molim poslužitelja da to doda svedoku. Ono šta Šukri Buja kaže u svojoj izjavi je da je narednog dana, 13. januara, razgovarao sa seljanima u Račku i rekao im da postoji opasnost od mogućeg napada. Savetovao ih je da napuste selo zbog lične bezbednosti, ali mnogi su ostali, jer su smatrali da mogu da pobegnu kada se pojavi opasnost. Zastaćemo ovde. Da li vi prihvatate da ste možda znali za činjenicu da su mnogi seljani zaista napuštali Račak približno 12. ili 13. januara?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne prihvatam ovu činjenicu i nemam razloga da razmišljam o tome da su građani morali da beže od policije. Stvarno nemam razloga. Ko god se obratio za pomoć od tih građana iz Račka, pomoć mu je pružena u svakom pogledu. Šukri Buja dobro kaže, oni su ih savetovali, savetovali su ih da idu. Savetovali su ih svuda. Savetovali su ih u Malopoljcu (Mollopolc). Tamo su ispraznili selo i formirali svoju bazu. Nije to samo jedini slučaj. Račak ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čini se da on jeste u pravu kad to kaže.

SUDIJA BONOMI: Odgovor na vaše pitanje je "da".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pogledamo ostatak njegove izjave, da vidimo kontekst svega toga. On kaže da je Šešelj bio u tom području i da je držao ratnohuškačke govore. Da li se vi sećate da je Šešelj bio tu i da je govorio o osveti za ubistva srpskih policajaca?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, Šešelj nije nikada bio u Štimlju, niti zna gde je Štimlje, a kamoli da drži govore. Ja ne verujem ni da je prošao kroz Štimlje neki put u svom životu, jer su uglavnom ti putevi političara vodili za Peć (Peje), Đakovicu (Gjakove) i taj deo tamo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rekao je da je prošao helikopterom.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: I iz helikoptera držao govore građanima u Štimlju i tražio osvetu, je l' tako?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, gospodine Janičeviću, to nije ono šta ja kažem. Govor je održan u Prištini (Prishtine), kao što se vidi iz ove izjave. Da li se sećate da je on održao govor u Prištini i tražio osvetu?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam čuo da je Šešelj držao govor u Prištini, niti da je tražio osvetu. Pa, imali ste Šešelja ovde mesec dana. Trebali ste njega da pitate. Što pitate mene za to?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako ostanemo na ovoj izjavi koju gledate, možda biste mogli da nam pokažete sledeću stranu, on kaže da je većina seljana sa Česte napustilo to područje. Nisu znali da će Račak da bude napadnut: "Imali smo informacije od ljudi da su hapšeni i da će doći do napada, ali nisu znali gde i kada. Ljudima koji su uhapšeni postavljana su pitanja samo o položajima OVK, naoružanju i snazi koju je imala OVK". Zastaćemo ovde. Da li je to tačno da je mnogo ljudi uhapšeno i da su im postavljana pitanja o položajima OVK?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno da su mnogi ljudi uhapšeni. Prvo, ja se izvinjavam, da završim ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Onda su odvedeni na saslušanje?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nije ni to tačno. Na saslušanje po tim pitanjima nisu sigurno odvođeni, po pitanju razgovora o položajima i sastavu OVK. Mi za tim nismo imali potrebe. Imali smo operacione pozicije u samom štabu Šukri Buje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Svakako je tačno da je veliki broj izjava jedne ili druge vrste uzet i to su, recimo, uradili vama potčinjeni Jašović i Šparavalo, je l' tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Veliki broj izjava ...

SUDIJA BONOMI: Mogu li ja da pitam? Kakva je bila svrha svih tih izjava i izveštaja koje su napravili Jašović i Šparavalo, ako nije bilo da se dobiju informacije o OVK? I, zaista, u vašem iskazu ranije, vi ste rekli da su ljudi hapšeni, privođeni i ispitivani.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Jesu hapšeni, jesu privođeni i jesu ispitivani. Ja to ne sporim, ali nisu sa jedinom namerom i nije jedina namera hapšenja i privođenja bila razgovor o OVK. Bilo je tu i drugih stvari sa bezbednosnog gledišta gledano. U pitanju je bilo oružje u ilegalnom posedu, međusobni konflikti i svađe, tuče, krađe i druga krivična dela. A usput su, usput su razgovarali i na tu temu.

SUDIJA BONOMI: Nema mnogo toga u izjavama, koliko se ja sećam, ali ono šta vam je upravo rekao gospodin Najs, da su im postavljena pitanja o položajima OVK, naoružanju, to je konkretno rečeno, a i snazi.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: To ne sporim.

SUDIJA BONOMI: Dakle, to šta ste odmah negirali da je mnogo ljudi uhapšeno, izgleda da ne odgovara iskazu koji ste nam dali ranije.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Gospodine sudija, privođenje na informativni razgovor i hapšenje su dva različita pojma, bar u našem zakonodavstvu i u našem pravu. Ako nekog pozovete na informativni razgovor ili ga privedete, ne znači da je u pitanju hapšenje. Hapšenje je, po Zakonu o krivičnom postupku, onda kada se odredi pritvor ili odredi zadržavanje lica koje je privedeno. A zadržavanje je duže od 12 časova. Prema tome, privođenje na informativni razgovor, po našim zakonima koji su tada važili, nije se smatralo hapšenjem.

SUDIJA BONOMI: A šta je rekao zakon? Šta je to prema zakonu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Privođenje na informativni razgovor? Privođenje, to je operativno-taktička radnja po Zakonu o unutrašnjim poslovima. Više zakona je regulisalo ovu materiju. Znači, po Zakonu o unutrašnjim poslovima i po Zakonu o krivičnom postupku, policajac je imao pravo da privede određeno lice za koje je sumnjao da se nečim bavi, da ima nešto kriminalno urađeno ili da je u vezi sa nekom kriminalnom grupom ili sa kriminalcem i da sa njim i da sa njim obavi razgovor i da ga posle razgovora pusti kući, normalno. Razgovor u službenim prostorijama.

SUDIJA BONOMI: A koliko dugo je osoba mogla da bude u pritvoru na toj osnovi?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: To nije pritvor. Razgovor se vodi dok se ne završi, najdalje do 12 sati, najdalje do 12 časova, a zadržavanje ...

SUDIJA BONOMI: Pa šta je to ako nije pritvor, ako nekoga naterate da ode u policijsku stanicu da odgovara na pitanja?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ja vam ovde kažem kako je to regulisano u našem zakonu. Po našem zakonu se to nije smatralo pritvorom. Pritvorom se smatralo kada se donese rešenje o određivanju pritvora ...

SUDIJA BONOMI: Ali, uz dužno poštovanje, gospodine Janićeviću, vi se igrate rečima. Ako nekoga naterate da ode u policijsku stanicu protiv svoje volje, kako drugačije to možete da nazovete nego pritvor?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: To je službena radnja privođenja radi informativnog razgovora. To se tako zvalo u našim propisima.

SUDIJA BONOMI: Prepuštam vama, gospodine Najs, ako uopšte želite da dobijete jasnija objašnjenja o tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što se vratimo na to, možda jedno drugo pitanje. Ako pogledate sledeću rečenicu u izjavi Šukri Buje, u vezi sa ljudima koji su dovedeni, on kaže: "Niko od njih nije bio pripadnik OVK, a svi su bili teško pretučeni". Dozvolite da vas podsetim na nekoliko pitanja koja sam vam postavljao juče u vezi sa vašim iskustvom u policiji, standardima u vašoj policijskoj stanici, da li su oni bili ispod stvarnih standarda i dozvolite

mi da vas podsetim, to je očigledno bilo vreme krize, deo teritorije je držala OVK, deo je držao MUP i Vojska Jugoslavije, dakle, srpske snage ...

SUDIJA ROBINSON: O kom datumu govorimo, gospodine Najš?

TUŽILAC NAJS: Gospodin Buja ovde govori uopšteno, ali konkretni datum je 13. januar, dakle približno oko 13. januara. Govorimo o tom vremenu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, razmislite, gospodine Janićeviću, pre nego što se obavežete stavom za koji mislite da morate da iznesete. Recite nam da li su ljudi u vašoj policijskoj stanici bili premlaćivani da bi dali informacije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ta vaša konstatacija nije tačna, gospodine Najš. Nikada se meni, kao načelniku SUP-a, niti mojim saradnicima, niko nije obratio, iako je imao pravo na to, da mi prijavi bilo kakav slučaj maltretiranja ili premlaćivanja, kao što vi kažete.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da idemo dalje. Da li su ljudi bili izloženi mučenju elektrošokovima da bi dali informacije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To je notorna neistina. Notorna neistina. Ovo tvrdim, jer da je toga bilo, sigurno bih znao i taj koji bi to radio ne bi bio tu gde se nalazio do kraja. Odgovorno tvrdim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U kom mesecu 1995. godine ste preuzeli funkciju u policijskoj stanici u Uroševcu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: 15. juna 1995. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A gde ste bili pre toga?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Bio sam predsednik opštine u Štrpcu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda ćemo to kasnije da pogledamo, ali prvo nam recite ... Samo trenutak, časni Sude. Tačno je, zar ne, da policija ima obavezu prema zakonu da reaguje na bilo kakvu javnu žalbu na njihov rad? To je tako u zakonu. Ja mislim da je to u članu 54, u vezi sa nadzorom rada policije. Morao je da se nadzire rad policije i preduzimaju akcije odmah u vezi sa takvom prijavom. Da li vam je to poznato?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: “Spotlajt” (Spotlight, Pod lupom) je publikacija za koju vi znate, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. “Spotlight”? Nikad nisam čuo za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Fond za humanitarno pravo izdaje ovu publikaciju. Da li je to materijal koji bi stigao do policijske stanice, ako se to uputi u ministarstva u Beogradu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, verovatno bi stigao. Ja to nisam dobio nikad.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi možemo to kasnije da pogledamo, ako budemo imali vremena, ali izdanje te publikacije, “Spotlight”, u januaru ili februaru, iznosi detaljno priču o elektrošokovima kao načinu mučenja koji se primenjivao u vašoj policijskoj stanici. Zar niko iz vaše policijske stanice nije reagovao na to, jer po zakonu su imali obavezu da reaguju na to?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Priče o elektrošokovima, ja vam kažem, bila, čule su se priče o elektrošokovima i ranije od pripadnika pojedinih grupacija. Međutim, nikada nismo utvrdili, niti smo pronašli nekakav takav aparat kojim bi se ti elektrošokovi vršili nad privedenim licima u prostorijama sekretarijata. Ponovo kažem, to je apsolutna laž i ništa drugo. Molim vas, da bi neko došao, pogotovo, pogotovu, pogotovu ... Izvinute, da završim, molim vas. Pustite me da završim. Da bi neko, da bi neko ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, naravno. Izvolite.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: ... došao do cilja, a cilj je stvaranje haosa na tom prostoru, stvaranje nepoverenja u organe vlasti, morao je da radi i to šta vi sada pričate. Morao je dezinformacijama da se služi. Ja imam na stotine prijatelja Albanaca. Nikad mi niko nije rekao da je čuo ili da je video nekog ko je pretrpeo te elektrošokove ili da je bio malteretiran. Na stotine prijatelja sa kojima sam i sada u kontaktu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada kažete glasine o elektrošokovima, mučenju i tako dalje, pretpostavljam da govorite o glasinama da se to dešavalo u vašoj policijskoj stanici. Odakle su poticale te glasine? Iz policijske stanice ili van nje?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne iz moje policijske stanice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Vratićemo se na to kasnije. Recite mi sledeće ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pošto vi govorite samo o jednoj policijskoj stanici, SUP Uroševac je imao četiri policijske stanice, odnosno, pet. Imao je policijsku stanicu u Uroševcu, u Štimlju, Štrpcu, Kačaniku i policijsku stanicu saobraćajne policije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako se vratimo na izjavu gospodina Buje, evo vidimo da on 2001. godine iznosi detalje o tome kako su mu ljudi govorili da su privođeni, odnosno zatvarani, kako god da to nazovemo i da su ih tukli kako bi od njih dobili određene informacije. Pomozite mi, ako možete, ako ne možete, u redu. Recite mi šta vi mislite, iz kog razloga, nakon što su Srbi otišli i isterani, zašto bi gospodin Buja izmislio ovaj deo, zašto bi lagao o tome da su se ljudi žalili kako su ih tukli da bi od njih dobili informacije? Da li možete da nam pružite neko objašnjenje za to?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Šukri Buja je pre, mislim da je krajem februara po nalogu štaba OVK određen za komandanta zone Karadak. U njegovo vreme, u vreme dok je on bio komandant nerodimske zone, ima brojnih ubistava i Srba i Albanaca i Roma. Ima kidnapovanja koja još uvek nisu raščišćena. Na području Gnjilana, tamo gde je do kraja rata bio, ima na stotine ubistva Srba i Roma, na stotine kidnapovanih ljudi, nestalih bez traga, pa razmislite vi zašto bi to Šukri Buja pričao. Ja ne bih mogao mirno da spavam da sam na njegovom mestu. Ako se sada, ako sada nije situacija da se razjasne određene okolnosti, istina kad-tad ispliva na videlo. Istina kad-tad izađe i sama izlazi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, neću dalje na ovome da insistiram, na ovom pitanju, budući da, evo, nisam dobio odgovor. Hteo bih sada da se vratimo na dokumente OEBS-a i hteo bih da ih prođemo hronološkim redom koliko je moguće. Molim stranu 13377. Radi se o istom datumu, o 13. januaru. U kućici broj 6 videćete da stoji da komandant OVK na području Štimlja je rekao o grupi OEBS-a da se snage Vojske Jugoslavije nalaze na 200 metara od položaja OVK, da je poslednji položaj u selu Belince, zapadno od Štimlja. Da li mislite da je ova informacija tačna?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Čiji položaji se nalaze u Belincu? Nije mi ovo jasno? Da li KLA (OVK) ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vojske Jugoslavije. Dakle, Vojska Jugoslavije se nalazi na 200 metara od položaja OVK?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Vojska ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde se onda nalazila?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: ... se nalazila na Čanovića brdu. To je oko, minimum 700 metara od sela Belince, minimum.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da sada pogledamo stranu 13372. Samo da vidimo gde smo. Približavamo se borbi sukobljenih strana i sa jedne i sa druge strane dešavaju se ozbiljne stvari, ljudi umiru, bivaju ubijeni i tako dalje. Ali evo šta je izvešteno o borbenoj grupi za 13. januar, poslednja tri reda: "Komandant OVK je izvestio da seljani pokušavaju da dođu do Štimlja i do Uroševca, odnosno da se oni koji to pokušavaju redovno hapse i da ih muče korišćenjem struje u pokušaju da se dobiju informacije o OVK". Dakle, ovo je izveštaj koji je dobio OEBS. To je pre Račka, dakle, izveštaj, informacija o tome da se mučilo korišćenjem struje i to u vašoj policijskoj stanici, budući da su ljudi iz Štimlja i Uroševca najverovatnije dolazili u vašu policijsku stanicu. Dakle, to je tačno, zar ne? Vaša policijska stanica je, u stvari, bila centar gde se protivzakonito koristilo nasilje protiv ljudi koji su tamo bili pritvoreni ili privođeni.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Samo da vam još nešto kažem vezano za, pošto govorite oko privođenja ljudi. Jednom prilikom je Tomi Olofson došao kod mene oko 9.00, ne znam koji je dan bio, i pitao me: "Danas sam obavešten da je kidnapovano jedno lice zajedno sa traktorom i odveden u policijsku stanicu u Štimlje". Ja sam u njegovom prisustvu uzeo telefon, pozvao sam komandira stanice i pitao sam ko je priveden u policijskoj stanici i zbog čega. Lice je privedeno sa punim traktorom drva koja je ukrao u državnoj šumi, a prijavili su kidnapovanje. Prema tome, svaka informacija koju su verifikatori dobili, trebali su da provere, pa tek onda da se podnose ovakvi izveštaji, ovakvi i slični izveštaji. A ja tvrdim da nije bilo maltretiranja, tučenja i elektrošokova u mom sekretarijatu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da sada pogledamo stranu 13364, to je 14. januar, jedan dan pred događaj u Račku. Da vidimo kako su se stvari razvijale. Ovde u kućici broj 5 u donjem desnom uglu stoji da je prijavljeno da je došlo do borbi i granatiranja u Lužnici (Luzhnice) i u Javoru (Javor), te da Vojska Jugoslavije ne dozvoljava da patrole Kosovske verifikacione misije

dođu na to područje. Da li postoji bilo koji razlog zbog čega bi OEBS imao pogrešne informacije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. To morate da pitate nekog drugog. Lužnica i Javor su na području, kako se meni čini, Prizrena, ne Uroševca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi smo juče to pogledali. Kako bismo to detaljnije pogledali, molim vas da sada pogledamo stranu 13359. Ovo je njihova procena: "Tim RC1 je izvestio da su se čule eksplozije u blizini Javora i Lužnice i to od 8.30, kada su poslali jednu patrolu da to ispita. Njih su vratili nazad u blizinu Dulja i onda su izvestili sledeće: da je ovo, u stvari, uvod u velike borbe na području Štimlja". A izveštaj koji je podnet u 20.55, u tom izveštaju stoji da se otvarala vatra iz tenka na selo i da je uroševačka brigada otvarala vatru. E sad, recite nam kada je sačinjen plan ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Na koje selo?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Račak. Račak. Kada je načinjen plan da se napadne Račak?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Plan da se napadne Račak nije napravljen nikada, ali je sačinjen plan za izvođenje antiterorističke akcije u Račku. Predlog plana je dostavljen štabu 12. januara.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, da li možete da pokažete gde se nalaze sela Javor, Lužnica i Dulje? Koliko sam ja shvatio, to je u Suvoj Reci, opština Suva Reka.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Tako je. Opština Suva Reka.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, setićete se da se ta mesta pominju, juče su pomenuta u izveštaju samog svedoka, spomenuta je potkovica. I ako pogledate stranu 11 karte, dokazni predmet 83, pretpostavljam da ste to već videli, to je u kućicama 20 i 21P, ali ...

SUDIJA KVON: Ali ove operacije u Javoru i Lužnici mogle su da budu prethodnica operacije u Štimlju. To mi baš nije jasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, da li je operacija Račak u stvari bila deo jedne veće operacije?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Operacija Račak ili antiteroristička operacija u Račku nema nikave neze sa Lužnicom i Javorom. Pa, uzmite kartu i pogledajte, to je prostor od 50 kilometara ako ne i više. Napravite vi tu potkovicu, molim vas, pa da vidimo kako bi to izgledalo po vašem. Ja sam juče objasnio da je štamparska greška u pitanju kod onog izveštaja koji je otišao tamo. Lužak je u pitanju, ne Lužnica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što nastavimo dalje, pokušavam da se držim hronološkog reda i recite mi sledeće: desilo se da je održan jedan sastanak u Prištini, zar ne? 15. januara održan je jedan sastanak visokih funkcionera srpske vlade. Toga se sećate, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam iz sredstava informisanja, inače nisam bio na tom sastanku, niti znam šta se na tom sastanku govorilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Međutim odluka o Račku, to je bila odluka zajedničke komande, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne? Čija je onda to bila odluka?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Odluka Štaba MUP-a. O kojoj zajedničkoj komandi mislite?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kancelarija Tužilaštva je razgovarala sa Radosavljevićem i on je takođe dosta govorio za televiziju, za pripremu emisije Bi-Bi-Si (BBC) "Smrt Jugoslavije" (The Death of Yugoslavia). On je takođe i policajac koji je iznad vas, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I on je bio glavni, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: On je određen za komandanta akcije ispred štaba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A ko je njega imenovao?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Štab MUP-a.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako ga je samo Štab MUP-a postavio, recite nam kako je moguće da su MUP i Vojska Jugoslavije zajedno delovali na jedan

integrisan način, a da jedni druge ne dovode u opasnost? Kako je to bilo izvodljivo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: U glavnom ispitivanju sam rekao da je 14. januara održan sastanak u prostorijama SUP-a Uroševac na kome je bio Radosavljević, svi učesnici u akciji i pozvan je komandant 243. brigade, Krsman Jelić kome je obrazložen plan akcije, antiterorističke akcije i to je primio na znanje samo radi upoznavanja da slučajno ne interveniše u onom momentu kada policija bude počela da ulazi u Račak i kad preduzima mere blokade. Uloga vojske u ovom slučaju, u ovoj antiterorističkoj akciji je samo ta i ništa drugo. Nemam razloga da lažem, nemam razloga da krijem. Ni jedan jedini razlog.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li postoji bilo koji razlog zbog čega vi mislite da bi Radosavljević mogao da poveže operaciju Račak sa nečim što se zove "zajednička komanda"?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da ni on ne bi imao nikakav razlog, jer veze sa zajedničkom komandom, kako je vi nazivate, ja ne znam da je ta zajednička komanda postojala, nikakva veza nema. Nikakva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada bih hteo da pogledamo neke dokumente OEBS-a u vezi sa Račkom, da vidimo šta tamo stoji. Molim vas stranu 13354. Ovo je 15. januar i tu stoji u donjem desnom uglu ... U stvari, tu stoje dve stvari. Ako pogledate pod brojem 6, tu stoji da Vojska Jugoslavije stvara i kamuflira novi položaj u blizini prolaza Dulje, dakle, to je u blizini onog drugog mesta, međutim, što se tiče Račka, tu stoji da je započela borba i granatiranje oko 7.00 ujutro i to jugozapadno od Štimlja i to u selima Belince, Račak, Petrovo (Petrove) i Malopoljce. Izgleda da su u vezi sa tim u pravu?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno nisu u pravu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nisu? Nije bilo nikakvog napada?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Evo zašto. Od 3.00 operativno-poterna grupa je već ušla u Račak. 30 ljudi, 30 policajaca operativno-poterne grupe se nalazilo iza linija koje su teroristi držali, a bili su u Račku. Pa, zar vi mislite da bi neko bio lud da počne da granatira selo, da bombarduje selo u kome se nalaze njegovi ljudi. I tvrdim, tvrdim odgovorno i na osnovu izveštaja, a i čuo sam, jer sam bio na 200 metara od Račka, da nijedna granata nije pala

u Račak, nijedna granata koju je vojska ispalila, niti policija tog dana, do poslepodnevnih časova.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 200 metara od Račka. U kom delu dana ste se vi nalazili 200 metara od Račka?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: U policijskoj stanici sam se nalazio, 200 - 250 metara od ulaza u Račak. Tu je policijska stanica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to policijska stanica Račak ili policijska stanica Štimlje?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Policijska stanica Štimlje nalazi se na otprilike 250 metara od samog ulaza u Račak, iz pravca Specijalnog zavoda, 200 - 250 metara. Ako ne verujete, pogledajte kartu, pa proverite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Pogledaćemo to kasnije, budući da mislim da imamo neki snimak Specijalnog zavoda. Pogledajmo još nešto šta je naveo OEBS. Molim stranu 13351, kako bismo videli više detalja. Da vidimo kako su oni uopšteno nadgledali situaciju. Takođe su javili o tome da je jedan veliki konvoj viđen kako se približava Prizrenu. Javljeno je da se radi o inače uobičajenoj mesečnoj rotaciji policajaca, međutim, zbog većeg tempa borbi koje su se vodile u blizini Štimlja, ovu rotaciju su nadzirali pripadnici Kosovske verifikacione misije kako bi videli da li se dodatne policijske snage ne koriste, u stvari, kao pojačanje. E sada, da li je 15. januara 1999. godine učinjen napor kako bi se povećao broj pripadnika snaga koje su bile na raspolaganju i to samo zbog veličine samog napada?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs, 15. januara izvršena je redovna smena na osmatračkim punktovima, a na osmatračkim punktovima su uglavnom bili raspoređeni policajci iz rezervnog sastava policije. Izvršena je smena. Oni koji su bili na osmatračkim punktovima, otišli su kući. Oni koji su došli, nastavili su redovnu petnaestodnevnu smenu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sledeću stranu. Evo šta je tu OEBS naveo. Dakle, u vezi sa vozilima oni kažu sledeće: "Tim 5 je obavestio o napadu zajedničkih snaga Vojske Jugoslavije i MUP-a u blizini Štimlja, otprilike oko 7.00. Mesta Belince, Račak, Petrovo i Malopoljce su napadnuti, borbe i granatiranja su bila teška tokom celog dana. Ovaj napad usledio je nakon nagomilavanja snaga Vojske Jugoslavije i MUP-a na tom području, do koga je došlo prošle nedelje, nakon što je OVK postavila zasedu patroli MUP-a i

nakon borbi Vojske Jugoslavije i MUP-a zajedno, sa snagama OVK koje su trajale nekoliko dana na području Dečana (Decan)" i pretpostavlja se da će se borba nastaviti i sutra, a patrolama Verifikacione misije se uglavnom zabranjuje pristup na području gde se vode borbe. Dakle, vidite, ovde imamo niz opservacija pripadnika OEBS-a o tome da se granatiralo tokom čitavog dana i gde je došlo do granatiranja. Da li vi tvrdite da je ovo potpuno izmišljeno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ovde je samo tačno da je Račak antiteroristički obrađen. Sve ovo drugo je netačno. Ne znam s kojim ciljem, ali je čista neistina. Ponovo tvrdim da nijedan vojnik nije angažovan u ovoj antiterorističkoj akciji. Verifikatori su bili obavesteni i oni su bili u 7.00 na punktovima. Oko 10.00 je došlo još jedno vozilo Verifikacione misije koje je bilo celog dana, dok je antiteroristička akcija trajala, na osmatračkom punktu. I to vozilo se nakon napada terorista na policiju koja se nalazila u Račku i nakon njenog izlaska, spustilo u Račak. Ako su objektivni, ako su imalo objektivni, oni su trebali da kažu istinu, a istina je da su samo snage MUP-a ušle u Račak, da je čista policijska akcija bila u pitanju, da se krenulo na hapšenje terorista. Međutim, došlo je do sukoba i dogodilo se to šta se dogodilo. Nema granatiranja i ja ponovo tvrdim da nijedna, ja tvrdim da nijedna granata nije pala na Račak, jer da je pala verovatno bi nastradao neko od policajaca koji je bio tamo. Ovih dana je sad ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najš, OEBS je došao do ovih informacija na osnovu izveštaja, dakle izveštaja RC5. Šta je RC5?

TUŽILAC NAJŠ: To je njihov Regionalni centar 5, njihov tim.

SUDIJA ROBINSON: Njihov tim?

TUŽILAC NAJŠ: Da, ako se sećate onih karata sa kvadratima, tu se opisuju razni posmatrački timovi kao RC1, RC2 i tako dalje.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, oni su dobijali izveštaje od svojih ljudi?

TUŽILAC NAJŠ: Da, naravno. Oni su nekad prenosili u izveštaju informacije do kojih su dolazili, šta je njima rečeno.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Informacije od građana, molim vas, gospodine Najš. I ja sam razgovarao sa njima.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas ponovite ovo šta ste upravo rekli.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Informacije su dobijali u većini slučajeva od građana, od građana albanske nacionalne pripadnosti koji žive na tom prostoru.

SUDIJA ROBINSON: Znači iz tog razloga vi mislite da to nije bilo baš objektivno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne mislim da samo iz tog razloga nije bilo objektivno, ali tvrdim da je ovo, da je objektivno samo Račak, samo u Račku su se dešavale, dešavalo to šta se dešavalo, ali i ne sve to što tu piše. Nije bilo granatiranja, jeste bilo ulaska policije, pretrage terena, borbe sa teroristima, pogibije određenog broja terorista u sukobu sa policijom, ali nije bilo granatiranja do 11.00. U 11.00 je počela kanonada iz minobacača iz područja, sa područja Lužaka, Petrova i tog Crvenog puta, kako ga oni zovu, iz pravca Petrova i Malopoljca. Prva granata koja je pala bila je mina 60, mina iz minobacača 60 milimetara, njihova mina.

SUDIJA KVON: Gospodine Janićeviću, vi ste rekli da je bilo nekoliko položaja Vojske Jugoslavije oko Račka: jedan severno od Račka i da je to bio položaj 243. motorizovane brigade, a i položaj istočno od Račka, ne sećam se imena tog brda, ali da je tamo takođe bio njihov položaj. Da li možete da mi kažete koliko je bilo ljudstvo Vojske Jugoslavije koja je bila oko Račka?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Oko Račka?

SUDIJA KVON: Da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Bile su dve borbene grupe oko Račka. Znači, na samom ulazu u Belince, to je na 300-400 metara daleko od ulaza u Račak. Pored policijskog punkta koji je tu bio stalno stacioniran, bio je i vojni punkt, a služio je za zaštitu komunikacija, jer je tu bio, tu su, često su bili izraženi napadi terorista na komunikacije, na vojni konvoj, na vojna vozila, patrole, policijske patrole, na građane. Tu je bila jedna "Praga" sa poslugom. Koliko posluga ima, koliko vojnika ima na "Pragi" u posluži, ja ne znam, četiri, pet

verovatno. I bio je još jedan punkt na brdu Koštanjevo (Koshtanjeve) koje je od Račka udaljeno oko dva i po do tri kilometra. Znači, nalazili su se iznad crkve i škole u Štimlju. Na toj poziciji su bili i posmatrači Verifikacione misije, pored njih i pored ovih drugih.

SUDIJA KVON: Imali su "Prage". Da li su imali i tenk?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Ne znam da li su imali tenk. Ja znam da su imali dve "Prage". I na jednom i na drugom punktu bila je po jedna "Praga". Ali ti punktovi nisu tog dana uspostavljeni. To su punktovi koji su tu figurirali mesec dana, možda, ranije.

SUDIJA KVON: Dakle, vi ne tvrdite da oni nisu imali tenk, već kažete da ne znate da li su imali tenk?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Ja sam obavешten da je bila u pitanju "Praga" i na jednom i na drugom punktu.

SUDIJA KVON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, ja sam mislio da ste se vi nalazili samo 200 metara od Račka i da ste mogli da vidite gde su se oni nalazili. Ili su imali tenk ili nisu, recite nam? Ili možda policijska stanica nije imala prozor kroz koji ste mogli da vidite?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ovako nećemo nikad stići do kraja. Postavite kartu da vam objasnim gde sam bio ja, gde su bili, gde su bili punktovi i gde je Račak. Ja kad sam dolazio u 7.00 u Štimlje, kad sam stigao u policijsku stanicu, na brdu Koštanje video sam jednu policijsku patrolu i jednu vojnu patrolu, jedan vojni punkt koji se tu nalazio mesec dana pre toga, a služio je za zaštitu tog dela Štimlja od eventualnih napada terorista. I drugi punkt je bio na samom ulazu u Račak iz pravca, na prevoju kod Belinca prema Račku, sa "Pragom".

SUDIJA ROBINSON: Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Naj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada želim da nastavim hronološki. Sada, da bismo se podsetili, želim da emitujemo odlomke video snimka Odbrane za koji se kaže da je "Rojtersov" (Reuters) video snimak od 15. januara. Tako je to navedeno u indeksu, mislim. I u vreme kada je emitovan taj video snimak, mi se nismo raspitali. Ja ću da objasnim naš stav nakon što pogledamo taj odlomak i postavim par pitanja. Molim gospodina Rida (Reid) da pusti inserte kako bismo se podsetili na onaj deo kada se prikazuju vozila OEBS-a i tu ćemo da se zaustavimo da bismo videli.

(Video snimak)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, molim vas, pogledajte taj video snimak. Videćete, iako se dobro ne vidi, za taj deo se reklo da su to vozila OEBS-a i vidimo jednu vertikalnu konstrukciju iza njih i zgradu levo. A sada da se vratimo na početak. Videćemo različite odlomke ovog video snimka. To je tokom dana u selu Račak i vidimo vozilo koje prolazi kroz selo, naoružane ljude. Ovo je video snimak koji nam je emitovan tokom izvođenja dokaza Odbrane, kao video snimak *Reutersa* koji se odnosi na 16. januar. Da li vi na bilo koji način znate da li je to snimljeno 15. januara ili narednog dana?

(Kraj video snimka)

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je to 15. januara, jer narednog dana nismo imali ulazak u selo, nikakav. Narednog dana policija nije ulazila u Račak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, gospodine Janićeviću, reč je o jednom detalju i ja ću da vas podsetim, mi smo dobili ovu video traku bez zvuka, tako da mi ne znamo šta kaže novinar. Ima mnogo materijala koji sam ja prihvatio, ne samo materijala koji dolazi od vas, već i od Radosavljevića, iz njegovom intervjuu i verovatno iz drugih izvora i tu se sugerše da su novinari *Reutersa* i "Asošijeted presa" (Associated Press) bili tamo približno 15. januara. Međutim, ne zna se da je baš *Reuters* baš snimio snimak 15. januara, tako da je ostala ta neizvesnost odakle je ovaj materijal i sada ostavljam situaciju takvom. Daću vam više informacija kada one budu meni na raspolaganju. Vidimo da se ovde vojnici kreću kroz selo naoružani, iako nemamo zvuk, čini se da je tu relativno mirno, relativno bezbedno. Možete

li da nam kažete, na osnovu onoga šta ste videli, koje je to doba dana? Možete li bilo šta drugo da nam kažete u vezi sa ovim snimkom?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam šta drugo da vam kažem. To se vidi da je dan. Vidi se, najverovatnije se radi o prepodnevnu, o prepodnevnu. Ovde se vide vozila verifikatora i to, ako se ne varam, dva ili tri na jednom mestu. Koliko vidim na ovoj slici sada.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, nema garancija da su vozila, čak i ako je reč o 15. januaru, ne može da se tvrdi u koje doba su vozila OEBS-a zauzela te položaje. I ako bih vam ja rekao da su verifikatori OEBS-a Markuson (Ken Marcusson), Đovani Fantini (Giovanni Fantini) i Rouz Džendensten (Rose Jendensten) nisu tamo stigli do 10.45 ujutro, da li biste vi tu tvrdnju prihvatili?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, možda neki nisu stigli, ali ja tvrdim da su dva vozila verifikatora bila na dva punkta u 7.00: na punktu pored policijskog punkta, to je ovaj ovde punkt policijski i na punktu Koštanje. Dva vozila Verifikacione misije su bila u 7.00, a kasnije sam obavešten da je još jedno vozilo oko 10.00 došlo i postavilo se tu. Sad vidim da su tri. Evo, za treće ne znam, verovatno se radi o tom Đovaniju, kako vi rekoste da se zove.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li znate šta se misli pod "brdo 685"? Moguće je da je to neka referenca OEBS-a? Možda nije nešto šta vi shvatate? Šta su oni, po vašem mišljenju, mislili pod tom referencom "brdo 685"?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Verovatno uzvišenje, ne znam koje kote.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, ja vam tvrdim da su oni, kao što smo videli u izveštaju za 24 sata tokom 15. januara, tokom celog poslepodneva videli tenkove i minobacače koji su pucali u pravcu Petrova i Malopoljca. Da li vi prihvatate da se to desilo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne prihvatam jer nije bilo tako. Bilo je pucnjave, bilo je minobacačke vatre, ali sa druge strane. Ali to je, sad sam letimično pročitao ovu izjavu, tu sam Šukri Buja kaže u svojoj izjavi da je od 11.00 počela minobacačka vatra u pravcu Račka, iz pravca Petrova. Bilo je minobacačke vatre sigurno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pogledamo izjavu Šukri Buje. I dalje smo na 15. januaru i to je, mislim, na strani 12 u verziji na engleskom. Moguće je da je nešto drugačije u verziji na BHS-u. Ali kada analizira i rezimira dan Šukri Buja kaže, dno strane, molim: "Ujutro 15. januara počela je pucnjava oko 6.00, 7,00. Oni su bili u bunkeru. Tamo su imali vojnike". Kaže da su Srbi stigli do njihovih položaja. To je sledeći paragraf. Da je on ispalio tri metka, dakle iz puške OVK, da signalizira da imaju problema i onda se na dnu strane vidi da je tamo bilo 47 vojnika, od oktobra, novembra 1998. godine. Ako sada pogledamo sledeću stranu, on objašnjava u trećem paragrafu, vojnici su otišli iz kuće, krenuli prema svojim položajima da bi se pobrinuli da vojska bude tamo. Bila je unakrsna vatra. Pokušali su da pobegnu. Oni koji su preživeli, uspeali su da dođu do brda Lužaka i onda komandir jedinice sa nadimkom Čopa (Qopa) je pogođen i ranjen. Nema razloga da se sumnja u tačnost ovoga, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u jednom delu Šukri Buja govori istinu. To da je bilo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A koji deo nije istinit?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nisam razumeo dovoljno prevod. Ja vas molim da mi kažete koje je to na srpskom da bih mogao da vas pratim još jednom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Jako mi je žao. Da vidimo da li to možemo za vas da nađemo na srpskom. To je vaša strana 12. Ako pogledate drugi paragraf na toj strani, videćete opis, da su tamo imali 47 vojnika od novembra 1998. godine, a u paragrafu iznad toga vidite da se pominje bunker i mitraljez ili puškomitraljez u bunkeru. Ako pogledate dno strane, videćete opis vojnika koji odlaze iz kuća i koji su uhvaćeni u unakrsnu vatra. Ako pogledate sledeću stranu, videćete možda pri dnu te strane da se pominje da je Čopa ranjen. Da li neki deo toga nije tačan ili je sve ovo tačno?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Sem ovo oko broja vojnika, ja mislim da je tačno ovo šta Šukri Buja priča. Broj vojnika, po našim proverenim informacijama, je bio oko 80 na području Račka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledate stranu, mislim da je to i dalje strana 13 u verziji na engleskom i 13 u verziji na srpskom, videćete dalje, na sledećoj strani, molim sledeću stranu, idemo na vrh strane ... Izvinjavam se,

to je ipak bilo na dnu prethodne strane, poslednji paragraf na prethodnoj strani, a za vas, gospodine Janičeviću, strana 13. Videćete na vrhu te stranice, pominje se Sadik Mujota (Sadik Mujota) i kaže se sledeće: "Još dva vojnika, Sadik Mujota iz Malopoljca i takođe i vojnik Mehmed Mustafa (Mehmed Mustafa) su boravili sa njegovim rođakom u Račku. Ova kuća se nalazila iznad kuće Salji Mustafe (Sali Mustafa) i komanda se nalazila ispod nje, u pravcu sela. Oni su napustili kuću u pravcu pucnjave kada su pogodeni. Bili su deo jedinice iz Račka. Kada je pucnjava počela bila je dužnost svih vojnika da odu u komandu i oni su to radili u to vreme". Onda kaže sledeće: "Nakon što je Sadik poginuo, njegova petanaestogodišnja ćerka Hanumšahe (Hanumshahe Mujota) je poginula dok je trčala prema njemu. Pala na njega. Ona je jedini civil koji je sahranjen sa vojnicima". Nema razloga da se sumnja u to, je l' tako?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ima razloga da se sumnja da je civil, prvo. Drugo, da li ste vi uopšte razmislili odakle je Sadik Mujota? Sadik Mujota je iz sela Malopoljce. Malopoljce je dva i po kilometra od Račka. Šta je on tražio u Račku i on i sin njegov i ćerka? Mi smo raspolagali informacijama da je njih troje od početka, znači negde od sredine 1998. godine bilo u terorističkoj organizaciji UČK. Svo troje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vidite ...

SUDIJA BONOMI: Ali ovde se jasno to kaže. U čemu je problem?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, nema nikakve sumnje da je Sadik Mujota kog su Srbi smatrali vrlo ozbiljnim teroristom i to znamo, da je bio pripadnik OVK. Ono šta je možda sporno je da li je njegova petnaestogodišnja ćerka Hanumšahe bila civil ili pripadnik OVK. On kaže da je ona bila nedužna, da je ona trčala prema svom ocu. On je bio u selu. Da li je on u pravu u vezi s tim?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja ponovo kažem da smo imali, raspolagali smo podacima da je Sadik Mujota, njegov sin i njegova ćerka, da su svo troje pripadnici terorističke UČK, da se nalaze u Račku, gde su pripadali toj račkoj, podštabu račke grupe UČK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ima dokumenata koja sugerišu da je njegova ćerka učestvovala u OVK i time ćemo da se bavimo u dogledno vreme. Ali

šta vi kažete, na osnovu svojih informacija, o tome da je ona bila pripadnik OVK? Podsetite nas i vas u vezi s tim?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja na osnovu onoga šta znam, tvrdim da je bila pripadnik UČK i tvrdim da je imala malo više godina od 15, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U svakom slučaju, to je bila devojka, tinejdžer ... Sačekajte, molim vas. Molim vas, recite nam detalje na osnovu kojih bi ona bila pripadnik OVK, kad komandir OVK kaže da nije? Dajte nam detalje na osnovu kojih to zaključujete?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, komandir OVK kaže da je poginulo devet vojnika OVK u Račku i kaže da je imao 47 vojnika. A ja vam kažem da iz njihovog štaba imamo podatak, operacioni podatak da je bilo oko 80 pripadnika OVK u Račku i da je predmetna devojka, koja je na žalost poginula u obračunu sa policijom, bila zajedno sa svojim ocem i sa bratom pripadnik te terorističke grupe.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda nisam bio jasan. Ja bih želeo, molim vas, da nam date podatke na osnovu kojih vi kažete da je ona bila pripadnik OVK. Ako je odgovor da ne možete to da nam navedete, recite to i onda idemo dalje.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam, gospodine Najš, naveo na osnovu kojih podataka. Operacione informacije i operaciona saznanja su ukazivala. Tih operacionih informacija ima i u prethodnim tabulatorima koje smo prošli, da je i ona član OVK. S kojim razlogom bi neko govorio da je neko član terorističke organizacije, a da nije.

SUDIJA BONONI: Možete li onda da nas uputite na dokument u kome je zabeleženo da je ona bila pripadnik OVK?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Pa, ne mogu trenutno da vas uputim jer ima stotinak izjava iz kojih to može da se vidi, a koji govore isključivo o toj račkoj jedinici. To smo već prošli.

SUDIJA KVON: Gospodine Janičeviću, kako znate da je ona imala pušku u ruci kada je poginula?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Ja nisam video da je imala pušku u ruci, ali sigurno ne bi poginula da nije imala pušku u ruci. Sigurno ne bi niko pucao na nju, jer da se to dogodilo i da sam saznao, bilo ko od starešina koji su rukovodili tom akcijom, ne bi ga bilo tu. Bile bi preduzete mere.

SUDIJA KVON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se za trenutak zadržimo na jednom drugom paragrafu. Već ste ga gledali. To je izjava Šukri Buje, ista strana. Nešto je niže, mislim, ili možda sledeća strana. U redu. U ovoj izjavi, kao što ste već objasnili, Šukri Buja identifikuje devet vojnika OVK koji su poginuli u Račku, a na drugim mestima pominju se i vojnici koji su poginuli na drugim mestima u to vreme. Vi znate da je poginuti za OVK bila čast za mnoge od tih ljudi, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Kome je poginuti čast, gospodine Najš? Kome?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, to je pitanje časti.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pitanje časti? Pa, ja vam tvrdim da je preko 50 posto pripadnika OVK silom oterano da se bori. Tvrdim vam odgovorno. Ima izjava o tome. Imam informacije. Pozovite neke druge svedoke. Pozovite druge Albance. Zaštitite ih, ja vam kažem da će vam reći kako su otišli u OVK ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, molim vas, slušajte me. Videli smo knjige časno poginulih iz OVK. Raspravljali smo o ljudima koji su želeli da im se prizna da su poginuli u OVK, jer su možda želeli da dobiju i penziju ili finansijsku pomoć. Bilo je mnogo razloga zbog kojih bi ljudi želeli da, ako su poginuli u bici, da se kaže da su poginuli za OVK. I jesu mnogi poginuli u bitkama, u OVK. Da li to prihvatate?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Sigurno da jesu poginuli. Sigurno da jesu mnogi poginuli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Meni je potrebna vaša pomoć kod sledećeg, ako je to moguće, zato sam vam i postavio ono pitanje na početku kada je gospodin Kej (Kay) uložio prigovor. Videli smo izjavu iz 1991. godine u kojoj Šukri Buja identifikuje devet pripadnika OVK koji su poginuli u borbi 15. januara. On jasno kaže da niko od ostalih ljudi koji su poginuli u Račku,

četrdesetak ljudi čija su tela nađena u Račku, nisu bili pripadnici OVK. Možete li da nam kažete zašto ti koji su časno poginuli u bici ili čak ako nisu časno, ako su poginuli u bici, zašto im se ne bi priznalo da su poginuli u bici, zašto im se ne bi priznao status u OVK? Da li možete da nam navedete ikakav razlog za to?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li ste vi sigurni da im nije priznat status?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi razmislite o razlogu i nemojte da oklevate da me prekinete kada dođemo do te teme. Uz dozvolu Pretresnog veća želim svedoku da postavim sledeće pitanje ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mogu li sad da kažem nešto u vezi sa pitanjem koje ste mi sada postavili?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, možete.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Bio sam da gledam sahranu u Račku kada je Voker (William Walker) došao u džamiju gde su bila poređana 40 sanduka sa telima poginulih u antiterorističkoj akciji. Svi sanduci su bili pokriveni albanskom zastavom. Svi. To se dešava samo onda kada pogine vojnik, policajac ili državni činovnik za interese države.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste to rekli juče ili pre par dana i ono šta takođe kažete je časno, poginuti za svoju stvar. Da li onda možete da nam navedete razlog zašto se ovi ljudi ne bi ponosili time da su bili pripadnici OVK, da su poginuli za OVK, posebno kada bi to donelo neke materijalne prednosti ili penziju njihovim porodicama? Možete li da nam navedete razloge za to, gospodine Janićeviću? Zašto bi oni to uradili?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mislite da li bi se ponosili kad poginu, posle pogibije? Ja sam tako razumeo pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li ima razloga da se ti ljudi koji su poginuli ne ponose što su poginuli za OVK?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ići ćemo dalje.

SUDIJA BONOMI: Možete li da mi kažete da li je izjava od Šukri Buje uzeta nakon što je objavljena optužnica, nakon što je postala javna?

TUŽILAC NAJS: Da. Da, svakako.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali uzeta je kao i inače. A sada bih želeo da postavim pitanje svedoku u vezi sa nečim što je Goran Radosavljević rekao u razgovoru i želeo bih da dobijem komentare u vezi sa njegovim odgovorima. Imamo kopiju tog razgovora. Stavićemo ga na grafoskop i Pretresno veće se seća šta je Goran Radosavljević rekao na video snimku "Smrt Jugoslavije". Mislim da nema potrebe da ponavljam taj materijal, jer nema potrebe da Pretresno veće to sluša dva puta. Pretresno veće nije videlo ovaj materijal i ja jednostavno želim da čujem komentar svedoka u vezi sa tim. Dok gledamo to na ekranu, recite nam, gospodine Janičeviću, kada ste vi poslednji put razgovarali sa Goranom Radosavljevićem?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Krajem 2000. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je vama poznato, da li je on još uvek živ i da li je dobro?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Znam da je živ, a da li je dobro ne znam, jer to je relativna stvar.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se tehnička ekipa fokusira na donji desni ugao ekrana i da to poveća. Vidite kakav je bio format ovog razgovora, gospodine Janičeviću. Tu imamo i engleski i prevod, tako da može da se videti ceo intervju koji je emitovan i u toku kog je uvek išao prevod. Postavlja mu se pitanje, sledeća tema je Račak i postavljeno mu je pitanje: "Ako možete da nam opišete ukratko o planiranju operacija Račak i sprovođenju te operacije ..."

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, pošto postoji kontradikcija u vezi sa tačnošću ovog prevoda, kako bi bilo da vidimo video snimak.

TUŽILAC NAJS: Tu nema snimka. Ovo je intervju koji je obavilo Tužilaštvo. Mi imamo transkript i na engleskom i na BHS šta govori osoba sa kojom se obavlja razgovor. Tako se odvijaju razgovori i, u stvari, prvo ide onaj koji postavlja pitanja. Vidimo da tu gospodin Ku (Philip Coe) postavlja pitanje: "Ako možete da nam opišete ukratko o planiranju" i onda vidite da prevodilac to prevede, pa onda ide odgovor. Ako pogledamo sada sledeću

stranu, videćemo odgovor na engleskom prevodu: "Na osnovu informacija koje smo dobijali, kao što je slučaj sa papirom koji smo videli". I onda ako pogledamo nešto niže, vidimo da mu je postavljeno pitanje: "Na osnovu toga se znalo da su određene porodice u selu ubile mnogo pripadnika policije" i, zatim, kaže: "Odlučeno je da se izvede jedna združena akcija vojske i policije u tom selu kako bismo pokušali da dođemo do terorista". Da li prihvatate ovo šta je zabeleženo u ovom razgovoru, da je to bila združena operacija vojske i policije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne prihvatam, a ne vidim razloga zašto je Goran Radosavljević ovako morao da kaže. Prvo, da je to bila združena operacija vojske i policije, nikada policija ne bi morala da napusti Račak u 15.00 posle jakog antiterorističkog, posle jakog kontranapada od strane terorista, da je bila vojska uključena. U akciju je bilo uključeno oko 130 policajaca zajedno sa operativno-poternom grupom. Preko 400 terorista je izvršilo kontranapad i zbog toga je selo moralo biti napušteno i prekinut uviđaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On se bavi i razlozima učešća vojske nešto kasnije, ali molim sada tehničku kabinu da nam pokaže gornji desni deo ovog dokumenta. Postavljeno mu je pitanje: "Da li se sećate odakle su stigle informacije na osnovu kojih ste sproveli tu akciju?" A njegov odgovor je bio: "Iz područnih sekretarijata, iz Sekretarijata Uroševac". Da li se slažete sa tim odgovorom?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja se ... Samo da ponavljam hiljadu puta: ja samo rekao da je moj sekretarijat sačinio predlog plana koji je upućen zajedno sa kompletnom dokumentacijom i operativnim podacima koji su ukazivali na delovanje i postojanje terorističke grupe u Račku, Štabu MUP-a u Prištini. Taj plan je Štab MUP-a prihvatio i odobrio. Odobrio je izvođenje antiterorističke akcije. Za rukovodioca antiterorističke akcije određen je Goran Radosavljević kao član štaba, a koji je ujedno vodio, trebao da vodi i operativno-poternu grupu. To nije ništa sporno.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, ne pratim ovaj prevod. Čini se da je Radosavljević govorio mnogo više od ovog prevoda "Sekretarijata u Uroševcu".

TUŽILAC NAJS: Da. Ovo šta imate ovde je njegov odgovor i onda prevodilac kaže "Sekretarijat u Uroševcu", a on kaže, "Prizren", prevodilac kaže "Prizren". On kaže "iz Državne bezbednosti" ...

SUDIJA KVON: Ali rečenica koja prethodi ovom prevodu "Sekretarijat u Uroševcu" ima i nešto šta se odnosi na Prištinu.

TUŽILAC NAJS: Da, to je tačno, jer mi ovde dobijamo ono šta je bilo tokom razgovora. Dakle, on govori na svom jeziku. Prevodilac počinje sa procesom prevođenja. On prekida i kaže, "Prizren". Onda prevodilac kaže, "Prizren". Onda on kaže, "iz Državne bezbednosti" i onda kaže "i vojne obaveštajne službe", tako da se dešava da onaj s kim se razgovara govori preko prevoda ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kada gospodin Najs završi, onda ćemo vama da damo reč. Gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Dakle, dobijamo tačno ono šta se dešavalo. I prevodilac ništa ne rezimira. On tačno govori. U ovom konkretnom slučaju čini se da je prevodilac rekao "Sekretarijat u Uroševcu", a onda ga Radosavljević ispravlja, ispravlja taj odgovor i vidimo zašto, ako vidimo odgovor koji je dao, jer gore pominje "iz područnih sekretarijata". To se ne pominje u prvom delu. Ne pominje se Uroševac u tom prvom delu. Pominje se Priština i onda se ispravlja i kaže "Prizren".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, hteli ste nešto da kažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Kvon (Kwon) je uočio razliku u dužini odgovora na srpskom i na engleskom i mislim da je logično da svedok pročita rečenicu koja je pred njim, pa će onda sve biti jasno. Što gospodin Najs troši vreme da objašnjava sad da je nešto šta nije bilo u vezi s tom rečenicom rečeno, a rečenica glasi: "Iz područnih sekretarijata, znači, Sekretarijata Priština", pa onda zapeta, pa kaže, "ne iz Sekretarijata Priština i Sekretarijata Uroševac", a onda prevodilac prevodi samo "iz Sekretarijata Uroševac", a

ovo pre toga piše na srpskom jeziku. A dalje se razgovor nastavlja, a ne ispravlja kao što tvrdi gospodin Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čini mi se da je optuženi u pravu u vezi sa ovim, da je to odgovor koji je dat. Molim da sada pogledamo sledeću stranu kratko, donji desni deo. Tu postoji jedan detalj. Tokom razgovora, on je rekao, naravno, prevodilac to prevodi, da im je rečeno da u selu nema civila. Dakle, da li je to tačno da nije bilo civila u selu ili ste vi znali da je bilo civila u selu? Recite nam?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo znali da je bilo oko pedesetak civila ukupno u selu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Molim sada sledeću stranu, donji levi ugao. Odatle ćemo da počnemo. Vidimo tu gospodina Kua koji kaže: "Sledeći koraci. Znači, imali ste sastanak, napravili ste taj plan. Koji bi bio sledeći korak da se taj plan transformiše u naređenje?" A onda gospodin Radosavljević odgovara: "Posle tog sastanka svi učesnici koji su bili prisutni su potpisali taj plan," a onda dalje kaže: "Pošto je učestvovala i vojska i MUP, jedan plan je otišao u zajedničku komandu". Dakle, on koristi tu reč. A dalje kaže, "i koliko znam, taj plan je bio odobren". Da li se slažete sa ova dva dela odgovora gospodina Radosavljevića, prvo, da su i jedna i druga strana potpisale taj plan, a onda drugi deo, da je taj plan bio odobren, odnosno, da je upućen na odobravanje zajedničkoj komandi?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li će mi Pretresno veće dozvoliti da objasnim kako je odobren plan i gde je odobren i ko ga je odobrio, da se ne bismo zadržavali na lažima. Goran Radosavljević laže, a reći ću zašto laže. Mogu li, gospodine Robinson?

SUDIJA ROBINSON: Da, da. Izvolite.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je bilo 12. januara. Do tada su slate operativne informacije i izveštaji Štabu MUP-a u Prištini o događajima koji se dešavaju na području opštine Štimlje u pravcu Pizrena, ovaj, Dulja u Crnoljevskoj klisuri i na komunikaciji Štimlje - Uroševac. 12. sam na sastanku sa mojim starešinskim sastavom dogovorio da predložimo Šabu MUP-a da se izvede antiteroristička akcija u Račku, jer smo pretpostavljali i na osnovu podataka donekle bili sigurni, da se tu nalazi veće teroristička grupa od oko 80 terorista, na čijem čelu je bio Afet Biljali (Afet Bilali), zvani

Ćopa, a koja svakodnevno napada na komunikaciju, praktično na sve što se kreće, da kidnapuje nedužne ljude, da zaustavlja saobraćaj, da napada vojne i policijske kolone. Poslednji napad, poslednji u nizu terorističkih napada bio je napad na policijsku patrolu u Šljivovu, kojom prilikom je život izgubio policajac Pržić. Ja sam predlog plana odneo u Prištinu u Štab MUP-a.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znam da li je ovo odgovor na konkretno pitanje.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam od Pretresnog veća zatražio da objasnim kako je sačinjen plan. Izvinjavam se.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Predsednik Pretresnog veća mi je odobrio da to uradim. Mogu li da nastavim?

SUDIJA ROBINSON: Da, da. Ali pređite na poentu.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Kada sam stigao u štab prezentirao sam plan. Tu je bio komandant štaba Lukić i načelnik resora, general-pukovnik Vlastimir Đorđević. Izneo sam im šta se sve događa. Oni su već jedan deo tih podataka i znali i pogledali su plan. Plan je prihvaćen. Za komandanta akcije određen je Goran Radosavljević, kao član štaba. Dogovoreno je da akcija ide 13. Međutim, 13. nije odrađena akcija zbog toga što je, vremenske prilike jednostavno nisu dozvoljavale. Bilo je mnogo hladno i imalo je nekih drugih problema. Odložili smo za 15. januar. 14. uveče u kancelariji načelnika SUP-a, znači tu gde sam ja bio, pozvan je, pored komandira čete načelnik odeljenja policije Gorana Radosavljevića i rukovodioca operativno-poterne grupe, komandira vodova operativno-poterne grupe i pukovnik Krsman Jelić koji je samo upoznat sa sadržinom plana. Nikakvog potpisivanja nije bilo. Niko nije potpisao plan, ni Goran Radosavljević, ni ja, ni pukovnik Krsman Jelić. Plan je samo odobren, a odobrenje se radilo na karti. Odobren je od strane načelnika resora, jer su se ispunili svi uslovi za izvođenje antiterorističke akcije i hapšenje terorista, odnosno eliminisanje te terorističke grupe koja je nanela mnogo zla na tom prostoru. Goran Radosavljević, Goran Radosavljević je tog jutra zadužio pomoćnika, pokojnog Miru Mekića da on vodi grupu i na području Štimlja pojavio se negde oko 3.30. Praktično uopšte i nije bio tamo. Bio je na radio vezi sa potčinjenima, ali se nije nalazio na području Štimlja do 3.30. Kad je u 3.30 došao, naredio je operativno-poternoj grupi

koja se nalazila na pozicijama koje je zauzela ujutru, da siđe u selo, iako je pre toga dogovoreno da policajci koji su bili određeni da zauzmu te pozicije i da drže dok se ne završi uviđaj, stignu do njih. Čim je operativno-poterna grupa sišla u selo, istog momenta je počeo teroristički napad. Ja takav napad nisam, ne mogu da opišem, znači velikih razmera. Sa svih strana je otvorena vatra na policiju i na uviđajnu ekipu. Uviđajna ekipa je morala da se izvlači i zato je uviđaj prekinut.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, mislim da smo se udaljili od onoga o čemu smo razgovarali. Ja ću da se vratim na vaš opis napada ubrzo nakon ovoga. Radosavljević je bio vama nadređen, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Meni konkretno ne, ali je bio nadređen toj grupi koja je radila antiterorističku akciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li možete da nam ponudite bilo kakvo objašnjenje zbog čega Radosavljević govori o određenom telu koje je postojalo u januaru 1999. godine, odnosno o zajedničkoj komandi?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Goran Radosavljević je bio major policije u to vreme i bio je rukovodilac operativno-poterne grupe. Ne znam, to ćete morati njega da pitate. Ja stvarno ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Molim sledeću stranu.

SUDIJA KVON: Gospodine Janićeviću, da li ste rekli da je pukovnik Krsman Jelić bio jedina osoba koja je učestvovala na tom sastanku 14. januara i jedini predstavnik Vojske Jugoslavije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Bio je predstavnik Vojske Jugoslavije kao komandant 243. motorizovane brigade, koji je sastanku prisustvovao samo radi upoznavanja, samo da bismo ga upoznali sa planom izvođenja akcije, da ne bi došlo do sukoba između vojske i policije na tom sektoru.

SUDIJA KVON: Niko drugi?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne. Odgovorno tvrdim da niko drugi nije bio.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sledeću stranu s leve strane, negde u sredini. Gospodin Ku je postavio sledeće pitanje Radosavljeviću: “Znam da se ne sećate imena te jedinice Vojske Jugoslavije koja je ranije spominjana, ali da li znate kakav tip jedinice je to bio? Da li je to bila artiljerija, pešadija, tenkovska jedinica i tako dalje”. Odgovor: “Mislim da je to bila tenkovska jedinica, ali su u svom sastavu imali i druga oklopna vozila”. Da li je to tačno?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Bila je artiljerijsko-tenkovska jedinica i granična, u sastavu je imala i granični bataljon, koliko ja znam i koliko se razumem u vojsku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sada da okrenemo četiri strane. Samo da vidim da li smo na dobroj strani. Da, jesmo. Negde na polovini te strane, s leve strane gospodin Ku je postavio pitanje Radosavljeviću: “Zašto je bilo potrebno”, da, malo niže, “zašto je bilo potrebno da pašadija Vojske Jugoslavije takođe bude prisutna? Zar nije bilo dovoljno ljudi iz MUP-a?” Odgovor: “Da, policija nije imala dovoljno ljudi”. Da li je to razlog zbog čega je ovaj združeni plan bio upućen zajedničkoj komandi?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs. Policija je imala 130 pripadnika koji su bili uključeni u tu antiterorističku akciju i po planu nije više bilo nijednoga. To je bilo dovoljno da se taj zadatak obavi, da se uhapsi i eliminiše dejstvo te terorističke grupe, jer smo išli na drugačiji sistem, sistem blokade i okruženja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, u donjem desnom uglu ove strane, mislim da ćete da se složite sa ovim: “General Đorđević je bio blizu tog mesta. Da li je on bio u komandi u pošti ili u policijskoj stanici”, Radosavljević kaže: “Kasnije sam čuo da je bio u policijskoj stanici i uveče sam ga tu i sreo”. Pitanje: “A o kojoj policijskoj stanici se radilo?” Odgovor: “Policijska stanica u Štimlju, koja je bila najbliža”. Zatim nekoliko pitanja kasnije, pitanje: “Da li je general Lukić bio u neposrednoj blizini kada se vršila operacija?” Odgovor: “Mislim da je on bio u štabu, budući da sam nekoliko puta s njim razgovarao putem radio veze”. Da li se slažete u vezi s ovim šta je rečeno u vezi sa Đorđevićem i Lukićem?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Lukić je bio u štabu. I Đorđević je bio u štabu, ali je, samo, molim vas ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U policijskoj stanici Štimlje?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas. U 11.00 Đorđević je došao sa vozačem u policijsku stanicu Štimlje. Došao je da se raspita i da vidi kako teče akcija i u 11.30 je odmah otišao za Prištinu. Prema tome, Goran Radosavljević nije ni teoretske šanse imao da se s njim sastane u Štimlju u policijskoj stanici. Boravak Đorđevića u policijskoj stanici je bio ni manje ni više, pola sata. Čak je samo s nogu primio informacije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A šta je sa kontaktima sa gospodinom Šainovićem? Da li ste vi telefonom razgovarali sa gospodinom Šainovićem ili da li je neko iz vaše policijske stanice telefonom zvao gospodina Šainovića?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nikad ja u životu sa Šainovićem nisam razgovarao. Nisam ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je poznato da je razgovarao s nekim drugim u vašoj policijskoj stanici?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stav je da je da je morala da postoji zajednička komanda i zajednička akcija zbog toga što se verovalo da postoji prisustvo OVK, ne samo u Račku, već i u selima oko Račka i trebalo ih je sprečiti kako ne bi došli i pomogli odbrani u Račku, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možemo da pogledamo vaš tabulator 13. Tu ste naveli da ih je 60 bilo u Rancu, 200 u Petrovcu, 40 u Malopoljcu, 100 u Račku, 60 u Lužaku. Dakle, vi niste mogli da odete u Račak, a da se odbranite od onoga šta bi pripadnici OVK iz tih sela u okolini mogli da urade, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pošto ne poznajete konfiguraciju terena, zato tako i pričate, a ja vam tvrdim da smo mogli. Da je policija, da je zadržala položaje na kojima je bila od 6.30, mogla je da zaštiti i uviđajnu ekipu i da zaštiti selo i da teroristi nikada više ne uđu u selo. Ali zahvaljujući grešci u komandi, grešci onoga ko kaže da ima združene komande, došlo je do toga da su teroristi ponovo zauzeli položaje na kojima su bili od 6.30.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo izjavu Šukri Buje videćemo da on veoma jasno kaže da su do sredine dana oni bili poraženi, ali da su krajem tog dana ponovo zauzeli svoje prethodne položaje. Da li se slažete s tim? To možemo da nađemo na strani 15 engleske verzije i to je u paragrafu

koji počinje rećima: "Oko 11.30 dao sam naređenje da se ponovo zauzmu položaji". Mislim da ćete to u vašoj verziji da nađete pri dnu strane 13. On opisuje poraz, povlačenje i ponovno zauzimanje položaja i to je tačno šta on kaže, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ponovno zaposedanje već napuštenih položaja greškom u komandi rukovodioca operacije, rukovodioca akcije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali u analizi Šukri Buje onoga šta se dešavalo 15. januara, gde stoji da je OVK iznenađena, da je veliki broj ubijen, da su se oni povukli, a da su zatim ponovo zaposeli položaje u 11.30, on daje jedan tačan opis onoga šta se desilo, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Daje tačan opis, ali vidite u ovom pasusu ispred: "Vojnici su jedan za drugim stizali u Lužak i priče su bile veoma konfuzne, da su neki rekli da je preživelo samo tri do četiri, ostali su pobijeni". Od 80 terorista, ako je nekoliko pobeglo, desetinu, možda i više pobeglo sa bojišta, a da su ostali pobijeni, šta bi to trebalo da znači?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo sledeći paragraf, odnosno dva paragrafa niže. Mislim da je to sve u vezi sa njegovom izjavom. Ali ako pogledamo narednih nekoliko paragrafa, malo niže na ovoj strani, odnosno sledeća strana, gospodine Janićeviću, to je, mislim, na strani 14 vaše verzije, negde pri vrhu i tu stoji sledeće: "Zamenik komandanta je raportirao, odnosno obavestio da je drugi plan akcije ostvaren, odnosno, da je uspostavljena kontrola na granici Lužak. Takođe smo zaključili da srpske snage neće da nastave da se bore tokom noći, tako da smo odlučili da napadnemo oko 16.00 kako bismo ponovo zauzeli položaj i kako bismo pronašli vojnike koji su nestali. To nije bio prvi put da su Srbi to učinili, budući da je bilo vrlo karakteristično za njih da se ne bore tokom noći. Oni bi obično samo granatirali područja nakon što bi pao mrak". Da li je u pravu u vezi sa tim? Da li je to način na koji je Vojska Jugoslavije delovala?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Ja sam rekao zbog čega se, kako se dogodilo to da policijske snage napuste Račak i zbog čega su teroristi ponovo zauzeli prethodne pozicije sa kojih su izvršili napad i povratili to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jedna stvar je jasna. Nakon povlačenja, privremenog poraza, oni su ponovo zaposeli teritoriju i ostali su tamo, jer ako pogledamo video snimak od sledećeg dana kada vidimo ambasadora Vokera, generala Drevenkijevića (Karol John Drewienkiewicz) i ostale kako

obilaze teren i kako obilaze mrtva tela, mi znamo da su vojnici OVK tamo prisutni. Dakle, oni su ponovo zaposeli teritoriju i zadržali su je sve do 16. januara, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Sada bih hteo da pogledamo neke dokumente iz kolekcije Račak. Ne znam da li je Pretresno veće donelo dokumente sa sobom. U svakom slučaju stavićemo ih na grafoskop. Hteo bih za koji trenutak da se vratimo na onaj dokument kojim smo se juče bavili, ali pre toga, gospodine Janičeviću, hteo bih da znam vaša saznanja u vezi sa 15. januarom. Vi ste bili u policijskoj stanici i prihvatam da se to nalazi nekoliko metara od ulaska u Račak, mada tu postoji neko brdo, koliko mi se čini. Recite mi koji su bili vaši izvori saznanja u vezi sa onim šta se tog dana dešavalo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Informacije koje sam dobijao preko radio veza učesnika u akciji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kada ste se vratili u policijsku stanicu Uroševac? U koliko sati?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Negde oko 19.00. Ne mogu tačno da se setim, ali kasno popodne. Predveče, u stvari.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to bilo nakon povratka policijskih snaga sa tog područja?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Te policijske snage su ostale na tom području. Samo se jedan vod vratio koji je napadnut kod sela, ja mislim da je kod sela Košare (Koshare) u povratku prema policijskoj stanici iz ručnog raketnog bacača.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hteo bih da pogledamo ovaj dokument. Mislim da smo se njime juče bavili. To je tabulator 5 dokumenata iz Račka, dokazni pedmet 156, tabulator 16, alternativno dokazni pedmet 320, tabulator 27. Gospodine Janičeviću, ovo je jedan vaš dokument, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam juče da jeste.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koji je poslat u 19.32, dakle, uveče.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zašto nam niste predočili ovaj dokument kao svoj dokument, budući da to niste uradili?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zato što ga nisam imao.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas da ponovite odgovor, gospodine Janičeviću?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zato što, gospodine sudija, nisam imao ovaj dokument i nisam mogao da ga pronađem u arhivi SUP-a Uroševac.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste tražili ovaj dokument, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam tražio konkretno ovaj dokument. Tražio sam sva dokumenta koja su, koja bi bila relevantna za ovo suđenje. Ali ovog dokumenta nije bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A ovaj jednostavno nije bio tamo? Radi se o dokumentu koji je trebalo zadržati, zar ne, budući da je to bilo dostavljeno i Tužilaštvu na neki način? Radi se jednostavno o tome da to nije bilo među vašim dokumentima.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da smo ostali na pozicijama na kojima smo bili do 1999. godine, sva dokumenta bi bila tu. Sva dokumenta bi bila na svom mestu. Ali, na nesreću, nismo ostali tamo i većina dokumenata se izgubila bez traga. Ono šta ste uspjeli da pronađete u ministarstvu, u sedištu ministarstva, u centru veze, to je to i poneki dokumenat koji su pripadnici policije poneli sa ličnom arhivom i sa predmetima sa kojima su se dužili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu li da dobijem taj dokument da ga i ja pročitam.

SUDIJA ROBINSON: Da. Da li imate taj dokument? Juče je podeljen.

TUŽILAC NAJS: Ne mogu svaki dan da pravim kopije jednog te istog dokument.

SUDIJA KVON: Taj dokument je predodčen pre dosta, dosta vremena.

SUDIJA ROBINSON: Taj dokument je predodčen kada je predodčen registrator o Račku.

TUŽILAC NAJS: Ja nemam ekstra kopiju kako bih dao optuženom, ali možemo da stavimo na grafoskop.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, evo, sudija Kvon će da vam da svoju kopiju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja sam pozvao sve strane, uključujući i optuženog, da donesu sa sobom dokumentaciju o Račku. Vidite, gospodine Janičeviću, ovo je bilo poslato u Beograd, MUP-u Srbije i trebalo bi da postoji više kopija ovog dokumenta, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Naravno da bi trebalo da postoji više kopija u normalnim uslovima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo šta piše u ovom dokumentu koji dolazi od vas ... Da vidimo šta tu piše. Na prvoj strani se pominje 3.00. Sledeći paragraf: "Borba sa teroristima je trajala do 15.30 i teroristička grupa je likvidirana sa maksimalnim naporom". Pominje se ranjeni policajac Trajković, međutim, pominje se zaseda u obliku potkovice koju smo pominjali juče, ali smo pominjali samo drugi deo paragrafa, pa ću sada to da pročitam: "Napravljena je zaseda u obliku potkovice u blokadi i postavljena je između sela Lužnica (Luzhnice) i Rance, iza rovova i tranšēja terorista. Tokom akcije i pokušaja da se uhapsu pripadnici terorističke bande, oni su pali u zasedu. Teroristi su otvorili vatru u isto vreme i nakon nekoliko sati borbe, likvidirani su. Iako su pozvani da se predaju, nijedan od terorista nije želeo to da učini"

prevodioci: Prevodioci napominju da nemaju tekst pred sobom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da objasnite značenje tog paragrafa, a na osnovu informacija koje su bile vama na raspolaganju?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, objašnjeno je to u depeši. Samo što je greška ovde, nije u pitanju Lužnica, nego je Lužak i Rance.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To nas odvodi na bitno drugačiji deo teritorije, ali ono šta vi opisujete, ja ne mogu da vidim na ovoj karti, to možemo da vidimo samo na većoj karti, da su uloženi naponi da se uhapsi teroristička banda. Iako su pozvani da se predaju, nisu želeli da se predaju, šta to znači?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Znači da su se prihvatili oružja i da su otvorili vatru na policiju, da su ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iz rovova?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Iz rovova i iz kuća. Iz dvorišta, sa ulice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li to piše ovde? Da li se to ovde kaže? Gde se ovde pominju kuće, ulice, dvorišta, a ovaj izveštaj je napravljen tog istog dana na osnovu informacija koje ste vi dobijali?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je preliminarni izveštaj. Vidite da ovde piše da je likvidirano oko 60 pripadnika. To još uvek nije, nije izvršeno ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doći ćemo mi i do 60 pripadnika. Da li ćemo da nađemo vaš izveštaj u kom se pominju mesta na kojima su ljudi poginuli ili ćemo uvek da čitamo da su poginuli u rovovima, gospodine Janičeviću?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Kako to mislite uvek ćete čitati da su poginuli u rovovima?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste ikada ispričali priču na osnovu informacija u kojoj se sugerise da su ti ljudi koji su pronađeni poginuli na ulicama, u dvorištima, u kućama? Da li ste ikada napisali takvu priču?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam ja ... Ja nisam književnik da pišem priče. Ja sam pisao izveštaje na osnovu, izveštaje mom ministarstvu, mojoj nadređenoj komandi po onome šta sam dobio od onih ljudi koji su učestvovali u akciji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Da pogledamo onda sledeći paragraf ovog dokumenta koji niste doneli, koji počinje rečima: "Oko 60 pripadnika albanske terorističke bande je likvidirano". 60 je malo mnogo, ali, u stvari i nije. Ako se sabere devet iz OVK, plus četrdesetak tela koja su nađena, to nas približava broju 60. Kako ste vi došli do broja 60 tog istog dana, 15. januara, kada lično niste videli leševe?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To je na osnovu izveštaja koji su mi moji potčinjeni dali, na osnovu pretpostavke, na osnovu pretpostavke nakon završenih antiterorističkih dejstava. I ovde pročitajte na kraju šta stoji. Ovo nisu tačni podaci. Nisu definitivno tačni podaci. Da će biti izvršen uviđaj i nakon izvršenog uviđaja potvrdiće se tačan broj poginulih pripadnika terorističke bande.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vidite, to je prilično blizu. Broj 60 je vrlo blizu broju pedesetak ljudi koji su poginuli u Račku tokom te operacije tog dana. Recite nam da li su pojedinačno vojnici podneli izveštaj: "Ubio sam danas jednu osobu", ili "mislim da sam danas ubio dve osobe". Da li se to tako dešavalo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije se tako dešavalo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako ste onda bili u mogućnosti da stavite podatak "oko 60"?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, jedinice koji su tamo radili, komandiri vodova, komandiri vodova i komandir čete su napisali izveštaj i na osnovu njihovih procena, na osnovu njihovih procena, procenili su da je u toj akciji stradalo oko, šiptarskih, poginulo oko 60 šiptarskih terorista. To je njihova procena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi pred sobom imali te izveštaje do 19.32 kada ste diktirali ili kucali taj izveštaj?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Usmeno su mi preneli, a nakon toga, sutradan sam dobio i pisani izveštaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, negde, mada to možda ne može da se nađe, postoji pisani izveštaj gde se u celini navodi detaljno kako je došlo do pogibije tih 60 ljudi, oko 60 ljudi, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U tim izveštajima stoji da je do pogibije tih ljudi došlo u borbi, u oružanoj borbi sa pripadnicima policije. Takvih izveštaja verovatno ima u ministarstvu. Kad su vam ovo dali i predočili, trebali su da vam daju i to drugo. To je bila osnova za ovo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, možete da budete sigurni da smo mi tražili od svakoga, od koga god smo mogli da tražimo, dokumenta i nismo do sada našli dokument u kom bi pisalo da su ljudi poginuli, kako su

ljudi poginuli i gde su poginuli. Da nastavimo da čitamo ovaj dokument koji je napravljen tada, u tom trenutku. Vi se bavite sudijom Marinković, onda kažete sledeće: "Nijedan civil nije ranjen tokom izvršavanja ove operacije"? Kako ste to znali?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Na osnovu izveštaja, gospodine Najš. Pitao sam da li ima povređenih i ranjenih civila ili poginulih. Rekli su mi da nema poginulih i ranjenih civila. I to je bilo u izveštaju, u pisanom izveštaju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A onda kažete: "Tri 'Brauninga' (Browning), dva karabina, 36 automatskih pušaka je nađeno" i to je jedino mesto gde se pominje oružje koje je nađeno u toj fazi, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U fazi kada je završena antiteroristička akcija, mislite, je li tako?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U ovoj depeši je to jedino mesto.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A istina je da to naoružanje, tih 36 automatskih pušaka, je ili nađeno u njihovoj komandi ili je nađeno u rovovima. Nije nađeno nigde drugde. Je li tako kada je reč o tih 36 pušaka?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Prema izveštaju koji sam dobio, svo oružje koje je pronađeno, samo jedno oružje, jedna puška koja je ručno pravljena nađena je u komandi. Svo oružje je nađeno na terenu i pored lica koja su poginula, koja su izgubila život u borbi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pored ljudi koji su poginuli? Recite nam nešto više o tome, jer to je, vidite, prvi put da ovo Pretresno veće sluša o tome. Recite nam nešto o tome. Recite nam koji je bio vaš izvor informacija, da tako nešto kažete Pretresnom veću?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Moj izvor informacija, to po stoti put ponavljam, izveštaji komandira vodova i komandira čete i rukovodioca operativno-poterne grupe u to vreme. Oni koji su bili na terenu, oni su ti koji su mi podneli izveštaj i šta se na terenu dogodilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I već tada se tačno znalo da je bilo 1.802 šaržera municije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne šaržera, komada municije, komada.

prevodioci: Greška prevodioca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako možemo sada da pređemo na tabulator 6. To je dokument koji imamo samo na engleskom. Ovo je izveštaj jednog od posmatrača OEBS-a. Počinje 15. januara i kaže se da su čuli za borbe zapadno od Štimlja. Ova grupa je stigla kada je najveći deo pucnjave prestao, u 17.30. Pomogli su u izvlačenju ranjenih. Četvorica odraslih i jedno dete. Zatim su dali uputstva za sastanak 16. januara, a onda sledećeg jutra, 16. januara, imali su sastanak sa načelnikom MUP-a u Uroševcu. To ste bili vi, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U toj fazi OEBS i to vidimo na dnu ove stranice, je znao da je priličan broj ljudi ubijen i to iz blizine, i u toj fazi je reč o grupi od 10 koja je izgleda pomerana i pominje se dvanaestogodišnji dečak i neki muškarc. Toliko je OEBS znao tada kada je došao da se sastane sa vama. Sada ćemo da pogledamo vaš lični dokument, to je tabulator 64, tačka 8.

SUDIJA BONOMI: Da li je tabulator 6 dokazni predmet?

TUŽILAC NAJS: Jeste, tabulator 6 je dokazni predmet 180.

SUDIJA BONOMI: Tu se pominje izveštaj sa sastanka sa načelnikom MUP-a u Uroševcu. Da li je to druga strana tog dokumenta?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da nije. Moraćemo to malo kasnije da pogledamo. Mislim da je to tabulator 9. Prvo želim da pogledate ovaj dokument koji ste vi doneli. To je tabulator 64, tačka 8. Datum je 16. januar 1999. godine. I vidimo, ako pogledamo poslednji paragraf, mora da je to dokument koji je kasno napravljen, jer pokriva ceo period tog dana, mada možda prvi paragraf pokriva period samo do 17.00. Kada ste vi napisali ovaj dokument?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne mogu tačno da se setim kada sam napisao ovaj dokument. Ja sam stalno pisao te izveštaje. Verovatno posle obavljenog razgovora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U tom slučaju bi možda pomoglo Pretresnom veću da prvo pogledamo tabulator 9. U stvari, ne. Da bi Pretresno veće to

gledalo, po redosledu prvo ćemo pogledati tabulator 8. To nije dokument kod koga vi možete mnogo da nam pomognete, samo želim da svima skrenem pažnju na to i da bi se videlo kakav je bio postupak izveštavanja kada je OEBS otišao i razgovarao sa Petrovićem koji je bio oficir za vezu Vojske Jugoslavije. Vi niste bili tamo na tom sastanku u 10.37?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Kod Petrovića? Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pokušavam da posmatram događaje po redosledu. Dakle, OEBS je otišao kod Petrovića, Mezonev (Joseph Omer Michel Maisonneuve) i ostali. Vidite to na vrhu strane i da je tu bio Petrović i Gilbertson (Gil Gilbertson) i prevodilac i da li ste znali da su oni sa Petrovićem pokrenuli pitanje, to je negde u sredini strane, Mezonev je predložio, sugerisao Petroviću: "Ko je koordinirao tenkovskom vatrom na civilne kuće kada nije bilo osoba koje su uzvraćale vatru? I iz kuća se dizao dim. Porodice su bile u podrumu. Profesionalne vojske ne rade takve stvari. I to ne biste očekivali ni od MUP-a. Ubistvo 50 ljudi je nešto čime treba da se bavi sud za ratne zločine. Ko je to naredio?" Petrović kaže: "Ne mogu da kažem". Da li ste vi to znali? Da li vas je Petrović kontaktirao? Da li vam je rekao o čemu se raspitivao OEBS?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Za ime Petrovića verujte mi da prvi put čujem. Znao sam dosta oficira vojske, ali Petrovića nisam. Možda da ga vidim kao figuru, ali ovako ne. A nije me nijedan Petrović kontaktirao, niti da me pita oko tog kontakta sa verifikatorima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na ovoj strani se takođe vidi da je Štimlje "obradio" MUP "Pragom", protivavionskim oružjem i jednim tenkom. Možete li da nam objasnite zašto je ovaj oficir za vezu sugerisao da su u tome učestvovali jedan tenk i "Praga", u tom napadu na Štimlje?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Napada na Štimlje nije bilo, oprostite molim vas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, ovaj dokaz je dokazni predmet 177. Ako pogledamo sada tabulator 9, to je dokazni predmet 179 ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, sada je vreme za pauzu. Napravićemo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 9 dosjea o Račku je dokazni predmet 179. On je na grafoskopu, dokument je na engleskom i tu je zabeležen drugi sastanak koji je OEBS imao, Mezonev, Gilbertson i ostali sa vama u 11.14.16. januara, kada su pitali šta se desilo u Račku. Vi kažete da ste bili zaduženi za četiri opštine, uključujući Štimlje. Govorili ste o napadima terorista, o tome da je policija blokirala puteve do Račka i da su naišli na snažan otpor na ulazu u Račak. Da li se sećete tih stvari? Vi ste rekli da ste to rekli.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li se sećam da sam rekao da je došlo do snažnog napada na ulazu u Račak? Je l' to pitanje?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li prihvatate da ste vi rekli OEBS-u da je policija blokirala put prema Račku i da je naišla na snažan otpor na ulazu u Račak?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao OEBS-u da je policija blokirala Račak iz pravca Štimlja, ne samo put i da je naišla na snažan otpor na samom ulazu u Račak 15. januara, od 7.00.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zatim dalje objašnjavate o teroristima koji su poginuli. Sećate se poslednjeg dokumenta koji smo videli? Tu ste naveli podatak od 60 poginulih i to približno odgovara ukupnom broju ljudi koji su poginuli. Možda ne znate engleski, ali vidite šta je zabeležio OEBS. Vi ste ovde rekli da je ubijeno 15 terorista. Zašto ste to rekli?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam da je u obračunu sa policijom poginulo najmanje 15 terorista, jer smo sa tom cifrom raspolagali. To je bila potvrđena cifra. Nisam hteo, nisam hteo da dezinformišem ... Nisam hteo da ih dezinformišem, zato što ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta hoćete da kažete pod tim "potvrđena cifra"? Vi ste poslali telegram prethodnog dana i rekli ste nam koji su bili vaši izvori informacija i tu kažete da je oko 60 pripadnika albanske terorističke bande likvidirano i da nijedan civil nije ranjen. Zašto ste iznenada smanjili taj ukupan broj ljudi koji su poginuli na približno tačan broj terorista, kada ste to objašnjavali OEBS-u?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Prva zvanična informacija koja je otišla prema štabu i štab je tu informaciju objavio, bila je najmanje 15 terorista. Sve dok se ne izvrši uviđaj, sve dok se ne izvrši uviđaj ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde to mogu da nađem? Gde to možemo da nađemo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Iz kancelarije SUP-a Uroševac koji su otišli prema štabu. Tu gde ste našli ovu depešu koju ste malopre čitali, tu ćete naći i ovo drugo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne. Bavimo se stvarima hronološki. Sećate se da sam vam juče rekao da bi bilo važno, s obzirom da ste vi policajac, da se pogleda dokument koji je napravljen tada kada se događaj desio. 15. januara ste poslali pažljivo napisanu poruku Beogradu u kojoj ste rekli da je 60 pripadnika albanske terorističke bande likvidirano. Nije bilo "ali" ni "ako", a sada kada razgovarate sa međunarodnom zajednicom, kada se pojavljuje međunarodna zajednica, vi govorite o samo 15, što je približno tačno, jer su to oni koji su poginuli u Račku. Zašto ste sada iznenada promenili taj podatak? Zašto ste promenili svoj stav?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nisam promenio svoj stav. Ja sam vam rekao i sad kažem ponovo: prvi podatak koji je otišao prema Ministarstvu unutrašnjih poslova, prema Štabu MUP-a bio je - najmanje 15 terorista. Do zaključenja, odnosno, do završetka uviđaja niko nije imao pravo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam pokažete taj materijal? Hajde da se ovde zaustavimo.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da vam pokažem materijal, jer ga nemam ovde. Vi imate sve mehanizme da taj materijal pribavite. Kad ste pribavili tu depešu, mogli ste i taj materijal od tog dana. To je kratka depeša, od pet, šest redova možda. Ne više. I to ste mogli da uzmete od 15 ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pomozite nam, gospodine Janičeviću. Da li je to nešto šta ste vi celog jutra znali dok sam vas ja pitao o telima, da ste vi prvi put javili o tome da je 15 poginulo i da je nekako izgubljena ta depeša ili je nestala u plamenu?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, onog momenta kada ste me pitali oko Vlastimira Đorđevića da li je dolazio ili nije, ja sam i tada rekao da je Vlastimir Đorđević primio obaveštenje u policijskoj stanici Štimlje, da je prema dosadašnjim saznanjima najmanje 15 terorista poginulo, a prema onom šta do sada znamo, nakon čega je otišao za Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs stvara utisak kod svedoka da on citira dokument, a svedok ne zna da pročita na engleskom šta piše i on je maločas rekao kako je on ovde saopštio da je 15, a piše "Suspect 15 terrorists killed" (sumnja se da je 15 terorista poginulo).

TUŽILAC NAJS: Da, tako je. Tako piše.

SUDIJA ROBINSON: Pa, mi znamo da tako piše, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali svedok ne zna.

SUDIJA ROBINSON: Sada zna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali nije prevedeno. Ja sam na srpskom kanalu, ali nisam čuo prevod.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, molim vas, pročitajte taj deo da se prevede.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, posmatrači OEBS-a su sa vama razgovarali 16. januara 1999. godine u 11.14 i oni su zabeležili da ste vi rekli, "sumnja se da je 15 terorista ubijeno" i u kontekstu dalje se kaže, "pokušali da ih nađemo, niko u selu, otišli u šumu i bunkere nešto iznad sela". Da se sada vratimo na ono na čemu smo bili. Recite nam, molim vas, u kom dokumentu ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ko je otišao u šumu i koga nisu mogli da nađu?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To su vaše reči koje je zabeležio OEBS. Očigledno je skraćivano. Ja ću ponoviti: "Sumnja se da je 15 terorista ubijeno. Pokušali da ih nađemo, niko u selu, otišli u šumu i bunkere nešto iznad sela".

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ovo je čista konfuzija. Ja ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je zabeleženo.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mislim nisam ovako nikad, nisam ovako razgovarao sa predstavnicima OEBS-a. Ja vam kažem šta sam im rekao. Ako su oni skraćivali da bi štedeli papir ili vreme, to je druga stvar. Ali ja tvrdi da sam im rekao da je u borbama sa pripadnicima policije poginulo najmanje 15 terorista. To je zvanični podatak dok se ne izvrši uviđaj. I ovo sam im naglasio: dok se uviđaj ne izvrši. "Dok se uviđaj ne izvrši ne možemo da vam damo pravi podatak koliko je poginulo". Gospodin Gilbertson je u jednom trenutku ustao i rekao: "Mi, gospodine, već vršimo uviđaj". A ja sam ga pitao: "Gospodine Gilbertson, u kom svojstvu vi vršite uviđaj? Da li ste vi istražni sudija? Da li ste policajac? Da li ste okružni javni tužilac? U kom ste svojstvu vi na uviđaju?" Kaže: "Ja sam policajac 27 godina, molim vas. 27 godina i znam kako se to radi". Ne sporim ja da on zna kako se to radi, ali u mojoj zemlji, to je još uvek moja zemlja, treba da se vrši uviđaj po zakonima moje zemlje. To sam im rekao i nemam razloga da lažem. Nemam nikakvog razloga da lažem i da ne govorim istinu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jedna mogućnost je da su posmatrači rekli da oni sada znaju istinu i da ste vi jednostavno bili zatečeni, da su vam rekli šta su videli i šta su čuli o ukupnom broju poginulih i vi ste u toj fazi znali da ćete moći da identifikujete samo približno 15 poginulih koji su bili teroristi. Da li je to ono šta se desilo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno da sam to mislio. Vi ne znate šta sam ja mislio, gospodine Najs, molim vas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite mi. Izgleda da sada imate jako dobro sećanje.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, ja sam mislio ono šta sam rekao. Rekao sam da je najmanje 15 terorista, po našim saznanjima, ubijeno u obračunu sa policijom. Dalje, rekao sam da će zvaničnu informaciju dobiti onog momenta kada se uviđaj završi, jer je planirano da se tog dana uviđaj, krene uviđajna ekipa da odradi uviđaj na licu mesta. I on mi je tada rekao da oni, "mi već vršimo uviđaj". Pošto su oni vršili uviđaj, oni najbolje znaju kako je to bilo tamo. Ali, još jednom tvrdim, da je bilo bilo kakve namere, molim vas ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanite ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Samo da završim. Pustite me da završim. Da je bilo bilo kakve namere oko toga šta vi tvrdite, oko toga šta vi pokušavate da dokažete, zar bismo mi obavestili Verifikacionu misiju da bude u 7.00 da posmatra ceo tok antiterorističke akcije? Zar bismo obavestili sredstva javnog informisanja?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustaviću vas jer se sada udaljavate od teme.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U tome je poenta.

SUDIJA ROBINSON: Kako se odvijao razgovor između vas i verifikatora? Kako je to zabeleženo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Verifikatori su verovatno vodili svoje beleške i ja sam vodio svoje. Ja sam obaveštavao moje pretpostavljene, oni su svoje pretpostavljene obaveštavali, preko prevodioca.

SUDIJA ROBINSON: Da li ste videli da oni vode zabeleške u vreme kada ste razgovarali, kada ste rekli "barem 15 je ubijeno", da li ste videli da su oni to zabeležili?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Nisam video da li su zabeležili, ali pretpostavljam da jesu.

SUDIJA ROBINSON: To je to šta ste rekli "barem 15 je ubijeno", a oni su zapisali "sumnja se da je 15 ubijeno".

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Nisam video da li su zapisali, ali sam rekao da ja kao načelnik sekretarijata nisam imao pravo, nisam imao pravo da dajem informacije bez istražnog sudije, pošto su istražne radnje već bile započete. Istražne radnje su već bile započete. Istražni sudija je jedini taj koji je trebao da da obaveštenja za javnost, pa i za Verifikacionu misiju koja je tog dana bila u štimlju.

SUDIJA BONOMI: Izgleda da se opet borimo sa senkama, jer čini se da nije sporno da je u toj fazi podatak bio 15. Ali ono šta mene zanima je da se sada vratimo na tabulator 5, na donji paragraf, poslednji paragraf na prvoj

strani, jer se tu pravi veza između 60 i prisustva istražnog sudije. Ne znam da li želite da to više ispitajte?

TUŽILAC NAJS: Pa, možda. To nije u redosledu pitanja koja sam želeo da postavim, ali mogu da se vratim na to.

SUDIJA KVON: Ako sam ja shvatio poentu pitanja, poenta je da kad je on rekao, "sumnja se da je 15 terorista ubijeno", da je to istina. Znači, lagao je Beograd kada je podneo izveštaj u svom telegramu da je poginulo 60 terorista.

TUŽILAC NAJS: 60 je ukupan broj ljudi koji su poginuli.

SUDIJA KVON: Da, shvatam. Ali tu je rekao da su to bili albanski teroristi.

TUŽILAC NAJS: Ako dozvolite, videćete na osnovu mojih pitanja kako su se stvari razvijale.

ADVOKAT KEJ: Želim da se pozabavim samo jednim aspektom. Stranici 2 ovog dokumenta, od ovog svedoka se tražilo da potvrdi podatak koji je tačno u sredini. Ne želim da budem optužen da vodim svedoka, da postavljam sugestivna pitanja ili bilo šta slično tome, ali Pretresno veće može da pogleda odgovor.

TUŽILAC NAJS: Biće mi drago da to raščistim sa svedokom. To sam svakako i nameravao.

ADVOKAT KEJ: Mislim da bi to bilo dobro, jer kaže: "Ne mogu tačno da kažem".

SUDIJA KVON: To je stranica 2, tabulator 9.

ADVOKAT KEJ: Stranica 2 dokumenta. Nemam originalni dokazni predmet pred sobom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Onda sada možemo da se vratimo tamo gde sam bio. Gospodine Janičeviću, ne želim da se udaljim od pitanja. Koncentrišite se na pitanje i onda idemo dalje. Morate da shvatite da postoji nedoslednost

između depeše koja je poslata 15. januara i onoga na šta je sudija Bonomi (Bonomy) upravo skrenuo pažnju, a to je da je likvidirano 60 pripadnika albanskih terorista i da je istražni sudija bio na licu mesta i nije mogao dalje da obavi uviđaj i onda je zabeleženo da ste vi sledećeg dana rekli da se sumnja da je 15 terorista ubijeno, a gospodin Kej nam je pomogao, jer vi dalje kažete: "Ne mogu da kažem precizno da li je bilo 15" ili nešto slično tome. Zar tu ne postoji nedoslednost? Možete li da nam objasnite, na primer, da li postoji dokument koji ste nekome poslali, a u kom se kaže: "Čuli smo 60, a mi znamo samo za 15".

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, ne znam da li prevodioci nisu u stanju da prevedu ovo šta ja pričam. Ja pričam na mom maternjem jeziku vrlo jasno. Rekao sam da je u okršaju sa policijom poginulo, prema našim saznanjima, najmanje 15 terorista. Nisam rekao da se sumnja da je poginulo ili da je ubijeno, nego da je poginulo najmanje 15 terorista. Sa tom informacijom smo raspolagali 15. januara. 15. januara je započeo uviđaj, započeo uviđaj u 15.30. Na uviđaju je bila Danica Marinković, istražni sudija i zamenik okružnog javnog tužioca. Tog momenta prestaju kompetencije Sekretarijata za unutrašnje poslove oko davanja informacija svim zainteresovanim licima o licu mesta i onom šta se tamo događalo. Depeša koja je poslata MUP-u je informativnog karakera i ona može biti ispravljena u toku istrage ili završetka same istrage. Pa, ja mogu da vam kažem da mi i sad ne znamo koliko je tamo poginulo ljudi, iako gospodin Najs pokušava da dokaže da je bilo 45. Ja i sad kažem da ne znamo koliko je bilo. Prvo, mi nismo izvršili uviđaj. Zvanično nismo nikada izvršili uviđaj do kraja.

SUDIJA BONOMI: Da li meni možete da kažete kako je došlo do te promene od 60 na 15?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Nije došlo ni do kakve promene. Depeša koja je upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova u 19.00, 15. januara, u petak je na osnovu slobodnih procena pripadnika policije koji su bili angažovani u antiterorističkoj akciji. To su njihovi izveštaji, da oni pretpostavljaju da je poginulo na ... Jedan vod kaže, recimo, 10, drugi kaže, recimo 20, treći 30 i to je cifra od oko 50, 60. To je pretpostavka. To je pretpostavka koja nije potvrđena i koja se potvrđuje ili se demantuje nakon završetka uviđaja. Uviđaj, uviđaj rešava ceo problem, a mi uviđaj 15. nismo mogli da završimo, niti 16., niti 17.

SUDIJA BONOMI: Ali u 11.00 sledećeg jutra, kako je došlo do te promene da se spominje brojka od 15? Ovo je jednostavno pitanje, nema veze da li se istraga dalje vodila.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Gospodine sudija, jednostavan je i odgovor. Jednostavan je i odgovor. 15. januara, zvanična informacija, zvanična informacija sa kojom se baratalo je bila najmanje 15 terorista. To je zvanična informacija. Ovo što je ministarstvo obavешteno, to je nezvanično. To je još uvek nepotvrđena stvar i to se potvrđuje završetkom uviđaja da li je bilo 40, 45, 49 ili 60. Ja stvarno još uvek ne znam tačno koliko je poginulo, jer mi nismo završili uviđaj do kraja. Ne zato što nismo hteli, nego zato što nismo mogli.

SUDIJA BONOMI: Možda su drugi zadovoljni odgovorom, ali ja ništa ne shvatam. Kako ste mogli da uputite depešu, dakle, nekome ko je iznad vas i da navedete brojku od 60? Zašto ste to rekli, kada ste mogli da navedete "najmanje 15"? Tu postoji ogromna razlika između ta dva broja.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Gospodine sudija, depeša od najmanje 15 je otišla sredinom dana 15. januara. Znači negde oko 14.00 otišla je depeša prema MUP-u sa kojom je obavешten da je najmanje 15 terorista poginulo u borbi sa policijom, a ova depeša je sastavljena ...

SUDIJA BONOMI: Ne, ne, oprostite. Ja nisam video taj dokument. Da li sam video dokument?

TUŽILAC NAJS: Ne, ne. Nemamo taj dokument.

SUDIJA BONOMI: Dakle, najmanje 15, pa onda 60, pa onda se spominje brojka 50. Da li to želite da kažete?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne, ne postoji ...

SUDIJA BONOMI: Pojasnite onda.

TUŽILAC NAJS: Evo, izneću vam ja nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Bonomi, pogrešan je bio prevod, pa zato svedok reaguje da se to nije pominjalo, jer gospodin Bonomi je rekao, kako vidim na transkriptu, "15, pa 60 pa posle, sutradan, najmanje 15," a prevedeno je na srpski, "pa se posle pominje 50". Dakle, srpski je prevod bio pogrešan. Umesto da se kaže 15, kako je rekao gospodin Bonomi, u srpskom prevodu je bilo 50. Zato svedok reaguje da to nije nikad pominjao.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, desilo se ovo. Kada je došao OEBS tog jutra, vi ste shvatili da ste zatečeni, uhvaćeni, budući da su vam oni sugerisali jedan visok broj, vi ste znali i onda ste, u stvari, zaključili da možete samo da dokažete da je 15 ljudi koji su poginuli bili teroristi i budući da niste mogli da smislite bolji plan, onda ste jednostavno rekli istinu. To se desilo, zar ne? Oni su sumnjali da se radi o daleko većem broju, a vi ste znali da nikada nećete moći da dokažete da su svi oni bili teroristi. Da li je OEBS ikada došao i sugerisao da se radi o daleko većem broju? Da li ste sigurni u to?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li je OEBS sugerisao da se radi o daleko većem broju? Da, rekli su da je daleko veći broj od onoga koji ja kažem, a ja sam rekao ...

prevodioci: Molimo svedoka da ponovi odgovor, prevodioci nisu čuli.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Janićeviću, molim vas ponovite odgovor. Prevodioci nisu čuli.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: OEBS je sugerisao da je daleko veći broj od onoga koji su čuli od mene. To je tačno, ali sam im ja rekao da mi imamo neproverene informacije. Dok se uviđaj ne završi zvanično nećemo moći ništa da damo, jer ne znamo. Ne znamo tačno koliko je poginulo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo onda dokument koji će da nam pomogne. Radi se o vašem dokumentu. Mislim da ste se upravo setili šta ste napisali. Radi se o tabulatoru 64.8. Molim da se svedoku da original. Moraćemo da se vratimo na ovaj tabulator kojim smo se sada bavili, međutim, moramo sad da pogledamo šta ste rekli, dakle šta ste vi rekli, šta ste vi zapisali u vezi sa ovim sastankom. Dakle, dan nakon datuma koji je

na prethodnom dokumentu, vi ste uputili dopis Beogradu. Ne Beogradu, u stvari Prištini. Uputili ste dopis Prištini i pri dnu strane, malo niže ... Dobićete sada BHS verziju. Dakle, 16. januara 1999. godine ... Prvo da proverimo da li svedok ima BHS verziju kako bi mogao da proveri ... "U vremenu od 11.00 do 12.00 održan je sastanak sa Gilbertsonom, Mezonovom i sa načelnikom SUP-a Uroševac". Dakle, to je sastanak na kome ste vi hvatali beleške. Dalje stoji da su oni postavljali pitanja u vezi sa policijskom akcijom u Račku koja je sprovedena u cilju hvatanja terorističke grupe koja je bila u tom selu stacionirana, a za koju se raspolagalo podacima i saznanjima da je izvršila osam terorističkih napada na području SUP-a Uroševac i tako dalje. Sada možemo da pogledamo sledeće pitanje. Na pitanje Vela, dakle, to je Vel Dilbedson (Vel Dilbedson), o kakvoj se policijskoj akciji radi, odgovoreno je da je u pitanju klasična policijska akcija koja je preduzeta u cilju hvatanja terorističke grupe i eliminisanja njenog daljeg dejstva na tom području. Rečeno mu je da je selo Račak blokirano iz pravca Štimlja i puta Štimlje - Račak. Pa, onda dalje, malo niže u tom paragrafu, ako sam nešto propustio, recite nam: "Nakon izvršenog pretrasa sela, policijske snage su uz žestoki otpor terorista zauzele njihov položaj kojom prilikom je likvidirano više terorista. Jedan deo se povukao u pravcu brda Kršine. Sa manjim brojem policajaca neutrealisano je dejstvo 'Brauninga' i isti je od strane policije donet u centar Račka gde se nalazi ekipa za izvršenje uviđaja". Pa, zatim sledeći paragraf ... Dakle, vi u ovom dokumentu iznosite ono šta ste rekli OEBS-u. Dakle, ne ono šta je nužno istina, već ono šta je rečeno. Dalje: "Rečeno nam je takođe da policija nije išla u progon terorista dalje od rovova i tranšeya prema šumi, sem jedne grupe policajaca koja je upućena da eliminiše dejstvo 'Brauninga', a ista se nakon izvršenog zadatka vratila u centar sela". Sledeći paragraf, citat: "Vel se isključivo interesovao o tome ko je planirao akciju policije, koja su sredstva i oružje upotrebjeno. Da li je bilo pripadnika policije s druge strane" i tako dalje. U sledećem paragrafu: "Na primedbu da na području sela Račak ima preko 50 ubijenih civila, rečeno mu je da po našim saznanjima ima najmanje 15 ubijenih terorista, a nijednog civila, a da se zbog bezbednosti policajaca nije moglo nastaviti sa pretragom terena, te da zbog toga ne znamo da li ima više ubijenih terorista". Da li želite da nam objasnite kako je 60 postalo 15, čak i ako se uzme u obzir način kako je to ovde okvalifikovano? Kako ste vi identifikovali 15 ubijenih terorista?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Još jednom ću da vam ponovim, ali molim vas da saslušate da biste mogli da razumete. 15. januara je otišla depeša prema Ministarstva unutrašnjih poslova i prema štabu u kojoj je

obavešteno oko 14.00 da je u toku akcija, da je akcija još uvek u toku i da, prema preliminarnim saznanjima, u okršajima je poginulo najmanje 15 terorista. Uviđaj je započet u 15.30. Uviđajna ekipa je izašla na lice mesta. Tog momenta, tog momenta niko nema prava po zakonu ...

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak jedan. Sudija Bonomi želi da postavi jedno pitanje.

SUDIJA BONOMI: Hteo sam da prekinem budući da je gospodin Milošević upravo ispravio prevod u vezi sa tim kad je rekao od 15 do 50. Međutim, svedok sada, na osnovu prevoda koji ja dobijam, ponovo kaže 15. Dakle u 14.00 je 15. Dakle, ponovo se vraćamo na ono, od 15 na 60, pa onda ponovo 15. Nastavite. Jednostavno ovo bi promaklo da ja nisam intervenisao.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Gospodine sudija, govorimo o dva različita dana. Govorimo o 15. i o 16. januaru. 15. januara je jedna depeša otišla prema ministarstvu u kojoj je obavešteno da je na tom području u borbi sa policijom poginulo najmanje 15 terorista. 16. je došla grupa verifikatora u SUP u cilju dobijanja informacija šta se to tamo dogodilo, iako su oni mnogo bolje znali od nas šta sve ima na terenu. Pitali su me i ja sam im rekao ono šta sam znao i šta sam morao da im kažem. Morao sam zbog toga jer je uviđaj započet. I dok se uviđaj ne završi, ja, kao ovlašćeno službeno lice, nemam pravo da dajem druge informacije sem one koja je već otišla u javnost od strane istražnog sudije. Da je uviđaj završen, istražni sudija bi dala tačan broj poginulih terorista i šta se sve događalo na terenu. Ja drugačije objašnjenje ne mogu da dam ovde. To što je depeša otišla 15. uveče, ja sam rekao da je to depeša koja još uvek nije tačna. To su podaci koji su prikupljeni sa terena i koji se proveravaju. To su podaci koji su pristigli sa terena nakon antiterorističke akcije u Račku. Oni se proveravaju samo uviđajem i završetkom uviđaja. Ova depeša je internog karaktera znači. Informativnog internog karaktera samo za Štab MUP-a i ministarstvo.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, budući da nema nikakvih dokumenata koji podržavaju ovu tezu da je identifikovano samo 15 poginulih između 15. i 16. januara, dakle dokumenti ovog svedoka ili Danice Marinković ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Izvinite, nisam to rekao. Nisam rekao da su identifikovani.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Obraćam se Pretresnom veću. Dakle, u odsustvu bilo kakvih dokumenata koji podržavaju ovu tvrdnju, ja neću dalje da postavljam pitanja u vezi sa ovom temom. Gospodine Janičeviću, hteo bih da pogledamo ovaj isti dokument i nekoliko paragrafa ispod ovog paragrafa gde se spominje brojka od 60 i 15, stoji: "Takođe im je rečeno da policija nije terala dalje teroriste iza rovova i tranšėja prema šumi, sem jedne grupe policajaca koja je upućena da eliminiše dejstvo 'Brauninga' i ista se nakon obavljenog zadatka vratila u centar sela, trpeći prilikom povlačenja žestoku vatru zbog koje uviđajna ekipa nije mogla da nastavi sa započetim uviđajem". Dakle, na osnovu vaših zabeleški ... Odnosno pogledajmo i prethodni paragraf. Kraj prethodnog paragrafa. Molim da se to stavi na grafoskop, malo niže, da. To je dobro. Vi tu navodite šta ste rekli predstavnicima OEBS-a. Opisujete napad, kako vi kažete. Onda govorite o tome kako je 500 metara od rova bio postavljen teški mitraljez i kako su, nakon izvršenog pretresa sela, policijske snage, uz žestok otpor terorista koji su bili ukopani, zauzele njihove položaje, kojom prilikom je likvidirano više terorista, a jedan deo se povukao u pravcu brda Kršine. Dakle, ako to povežemo sa onim sledećim paragrafom, nema nikakvog dokaza o tome da su ljudi ubijeni, bilo na ulici ili u kućama i izgleda da osim onih koji su bili ubijeni tamo gde se nalazio mitraljez, da su svi ostali poginuli u rovu. Da li to prihvatate?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne prihvatam to, ali prihvatam da su poginuli u blizini rovova najverovatnije. Ili u rovovima ili u blizini rovova.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. I oružje je, u stvari, zaplenjeno u rovovima ili u bazi komande, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pored, pored poginulih terorista, po izveštajima koje sam ja dobio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, u rovovima. U redu. Pogledajmo sada tabulator 9. Da vidimo samo kako je OEBS zabeležio to sve. Vidite, OEBS je to zabeležio na sličan način: "15 terorista ubijeno, pokušano da se nađu. Nema nikog u selu. Otišli u šumu i bunkere malo iznad sela. Veruje se da je njihov centralni štab u Lužnici, da je velika grupa otvorila vatru iz mitraljeza 12,7 milimetara. OVK koristi snajpere, puškomitraljeze". A onda ima sledeća rečenica: "Policija je izvršila pretres, sve dok nije stigla do bunkera. Tamo su se zaustavili zbog otvaranja vatre, a nakon što su isterali ljude iz bunkera,

oni su pretrčali preko brda". Onda, "pronađeno oružje". To je ono šta ste vi rekli OEBS-u, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Molim vas da sada pogledate sledeći dokument. To je tabulator 33 iz kolekcije dokumenata o Račku, ali je to dokazni predmet 299, tabulator 397 koji je uveden preko svedoka Stevanovića. Pre toga nam nije bio na raspolaganju. Mislim da ste vi govorili o ovom dokumentu. Možda biste mogli da nas podsetite o kom se dokumentu radi. Molim da se svedoku da original na BHS. Radi se o hronologiji događaja u selu Račak. Hteo bih da pogledate taj dokument kako biste znali o čemu se radi.

SUDIJA ROBINSON: Treba svi da se pobrinemo da su nam mikrofoni isključeni kada ne govorimo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da nas podsetite o kakvom se dokumentu radi. Ovaj dokument nema datum. Dokument je predočen preko svedoka Obrada Stevanovića. Molim vas, recite nam o kojoj vrsti dokumenta se radi?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Radi se o hronologiji događaja u selu Račak koju sam ja sačinio nakon događaja, po zahtevu okružnog javnog tužioca i radne grupe Ministarstva unutrašnjih poslova. Nedostaje poslednja stranica sa potpisom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kada ste sačinili ovaj dokument?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: 19. januara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, do 19. januara, na osnovu izveštaja koji su vam pristizali, vi ste imali dosta jasnu sliku o onome šta se desilo.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ti izveštaji su pretočeni u ovu hronologiju, uglavnom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Hteo bih da vam skrenem pažnju samo na jedan paragraf, samo da ga pronađem ... U engleskoj verziji to je na strani 3, a u originalu to je na drugoj strani, treći i četvrti paragraf, barem mislim. Četvrti i peti paragraf. Tu stoji sledeće ...

prevodioci: Prevodioci nemaju original dokumenta, napomena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda bismo, u stvari, trebali da se fokusiramo i na prethodne paragrafe, budući da ste vi sačinili ovaj dokument. Da li ste ga pažljivo pripremili?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u ono vreme koliko se moglo pažljivo, ja mislim da jesam pažljivo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite da se ponovo pojavljuje Lužnica u prethodnom paragrafu, mesto za koje vi kažete da je potpuno irelevantno. Dakle, vidite da tu imate pripadnike policije koji se približavaju selu Račak. Pokušavaju da zarobe pripadnike terorističke bande, da ih pozivaju da se predaju. Oružane terorističke grupe odbijaju da se predaju. Otvaraju tešku vatru i tako dalje. Dakle, ova operacija izgleda malo veća od one koju ste vi opisali čak i na onim kartama koje ste predočili, budući da obuhvata daleko veću teritoriju. Da, naravno, to je na drugoj strani. Mislim da ćete da vidite da se Lužnica pominje na kraju četvrtog paragrafa. Da, na kraju četvrtog paragrafa. Dakle, vidite da se tu spominju Lužnica, Rance, Petrovo, Štimlje.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim, ali ovde je štamparska greška. Ne može Lužnica da bude ni u kom slučaju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još jedna štamparska greška ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, Kršina ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako to da stalno pravite istu štamparsku grešku?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam ja kucao, gospodine Najš. Daktilograf ne razlikuje Lužnicu od Lužaka. Pogledajte samo vi, pa sami uporedite. Kršina, Lužnica, Rance. Kršina je brdo koje se nalazi iznad Račka. Lužak je iznad Račka, a Rance je pet kilometara odatle, a Lužnica je 15 kilometara, ako ne i više.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Znači, pominju se samo sela u okolini Račka. Kršina je brdo, Lužnica je Lužak, Rance je selo, Petrovo je selo, SO Štimlje je Štimlje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Pogledajmo sada sledeći paragraf: "I pored potere i poziva na predaju, teroristička grupa je odbila da se preda, uz konstantno otvaranje jake vatre iz svih navedenih vrsta naoružanja na pripadnike policije. Teroristi su žestoko napadali policiju u nastupanju, iz već pripremljenih rovova, tranšeja i bunkera. U navedenoj razmeni vatre likvidirano je 40 šiptarskih terorista od kojih je većina bila u uniformama takozvane UČK". Dakle, bilo ih je 60, onda imamo 15, pa sada imamo 40. E sad, kako smo došli do 40 šiptarskih terorista?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je broj koji je utvrđen nakon izvršenog uviđaja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Da li biste bili ljubazni da nam pročitate prvu rečenicu, dugačku rečenicu. Molim, dakle, da nam polako pročitate prvu rečenicu sledećeg paragrafa.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: "Zauzimanjem rovova i bunkera koje su koristili šiptarski teroristi, pripadnici policije su u istima pored navedenih leševa pronašli i oduzeli 36 automatskih pušaka kineske proizvodnje, jedan puškomitraljez, "Broving" 12.7 milimetara, dva mitraljeza, 1.082 metaka raznih kalibara, šest ručnih bombi kineske proizvodnje ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala, to je dovoljno.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da završim, "dva RAP-a za ručne bombe, jednu ručnu radio stanicu, jedan dvogled, pribor za čišćenje puške, dva okvira za AP, vojnički ranac i drugu vojnu opremu. Pored leševa uočen je takođe i oduzet veći broj čaura raznih kalibara koje su teroristi ispaljivali na policiju. Borba sa teroristima trajala je do 15.30".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nema sumnje kada se pročita vaš, kako ste rekli, pažljivo sastavljen izveštaj o informacijama koje ste imali na raspolaganju, da su svi ljudi koji su poginuli, poginuli u rovovima i da je svo oružje koje je pronađeno, pronađeno oko rovova ili pored rovova. A to je ono šta ovde piše.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da, tako stoji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A to nas onda vraća na one planove koje smo počeli da gledamo juče, koje ste vi i vaš kolega napravili u njegovom stanu. Da li biste nam, molim vas, ukazali na bilo koji dokument, a to važi za sva dokumenta u zbirci o Račku i sva dokumenta koja ste nam vi ponudili, da

li možete da nam ukažete na bilo koji dokument koji je napravljen u bilo kom trenutku sve do trenutka kada ste vi i vaš kolega napravili one karte u njegovom stanu pre približno tri i po nedelje, bilo koji dokument u kom se sugerije da su ljudi ginuli u klancu, na putevima, u kućama, u dvorištima?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da vam sugerišem, jer nemam takav dokumenat. Ja sam juče rekao i pre neki dan, da je to napravljeno ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, nema takvog dokumenta. Molim vas, fokusirajte se na moje pitanje. Ako je tačno ono šta kažete vi i vaš kolega, onda su ovi dokumenti koje ste vi napravili neprihvatljivi, jer vaš kolega preko dokumenta koji nam vi uvodite kaže da su ljudi ginuli po celom Račku, a ne samo u rovovima. Ja vas pozivam da nam kažete da li možemo da nađemo bilo kakav dokument koji je vama na raspolaganju, koji ste vi sačinili, u kome bi se videlo da su poginuli ljudi nađeni na drugim mestima, a ne samo u rovovima?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je taj dokumenat koji sam ja sačinio na osnovu izveštaja tih mojih ljudi koji su tamo bili. To je prvo. Drugo, da li ste vi bili u Račku, gospodine Najš?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vama nije dozvoljeno da meni postavljate pitanja. Naime, vi možete meni da postavljate pitanja, ali ja na njih ne odgovaram. Gospodine Janičeviću, možete da pretpostavite da ja imam saznanja o Račku.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja mogu da vam kažem da je u Račku bilo dva reda rovova, dva. Jedan red je bio u samom selu, jedan bunker je bio u samom selu, u samom selu Račak. Pa, pogledajte slike koje su vaši ljudi napravili, kako vode rovovi i gde vode. Ja to nisam bio u prilici da vidim do juče.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi ćemo to da pogledamo sa vama. Mi ćemo da pogledamo fotografije zajedno sa vama, ali mislim da ste vi potvrdili, što se vas tiče, svi ljudi su poginuli u rovovima. Možda bi poslužitelj mogao da pokaže jednu od većih karata ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBISNON: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nekorektno postavlja pitanje gospodin Najs. Ako pogledate transkript za vreme objašnjenja ovih mapa koje je pukovnik Janićević davao, on je bar 10 puta, objašnjavajući mape, upotrebio reč "bunker" ili "sklonište". Prema tome, ne rov. Bunker, bunker, bunker, bunker ili sklonište. To je vrlo široko upotrebljavao u svojim objašnjenjima. Tranšeje su nešto drugo. A i ovde u hronologiji ne govori se samo o tranšejama, nego se govori o svim tim raznim fortifikacijskom objektima.

TUŽILAC NAJS: Da li mogu da postavim pitanje?

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Miloševiću.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte, molim vas, kartu. To je prikaz tog područja. Da li znate šta je to? Zaboravite pokazivač u ovom trenutku. Recite nam da li znate šta je prikazano na ovoj karti? Šta znače ovi brojevi 1, 2, 5? Da li znate šta je to?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne vidim brojeve. Stvarno se izvinjavam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaboravite ove male plave kockice. Pogledajte broj 6 na brdu, 4 levo, 2. Da li znate šta se desilo na tim mestima?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Deo naselja u Račku, odakle počinje naselje. Tu počinje naselje Račak. Ne mogu da shvatim ovu kartu. Ovo mi je malo nejasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde je selo Račak na ovoj karti?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je selo Račak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo karte koje smo zajedno sa vama juče gledali, to je dokazni predmet 70, pošto ovde ne prepozajete na ovoj karti područje, da li onda možemo da koristimo ove karte? Ne treba da stojite. Vama će da budu dostavljene te karte. Možete da sednete. Ali ako pogledate ovu kartu, pošto ste rekli da taj snimak nije sasvim jasan, da li ćete bolje da shvatite to područje ako pogledate ovu kartu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Raspon je preveliki i ja nisam do sada imao prilike da radim na snimcima iz aviona.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo ove karte koje je nacrtao vaš kolega i podsetimo se da je on, a ne vi, označio mesta gde su ljudi poginuli širom karte, ne samo u rovovima, već i na drugim mestima, vidite to?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Samo da dobijem kartu, molim vas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo, sad će karta da vam bude dostavljena. Gledam kartu od 3.00 do 8.30, a onda ćemo da pogledamo drugu kartu. Treća nema nikakvih podataka o poginulima. Neki su zabeleženi da su bili u blizini rovova, ali neki nisu bili ni blizu rovova. To je tačno, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Na drugoj karti nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi smo se potrudili da prezentiramo ono šta je prikazano na vašoj karti, u odnosu na ono gde su tela pronađena. Možda biste želeli da pogledate i drugi dokument i ono šta smo mi ustanovili, a ja ću sada to da podelim da bih vam pomogao da se orijentirate. Ali, očigledno, kao i svaka takva karta koja treba da pomogne u orijentaciji, a koja se bazira na karti malog razmera kakvu je napravio svedok, neminovno može da dovede do mogućih grešaka ili netačnosti. Ali vidite, ono šta smo mi uradili ovde, želim da to objasnim, je sledeće: ako se gledaju originalni brojevi na karti: 1, 2, 3 i onda je to razbijeno na 3/4, 3/7, 3/8, onda 4, 4/10, 4/9, 5/10, 5/11, pa onda 6, ta originalna karta pokazuje položaje gde je OEBS našao tela 16. januara. Vaš kolega je ucrtao na osnovu svog sećanja gde su nađena tela na određenim mestima i ako počnemo od vrha, mesto 3/8 za koje OEBS kaže da je mesto gde su pronađena dva tela: Idet Emimi (Idet Emimi). Ne, izvinjavam se, jedno je telo nađeno, onda vidimo da prema vašoj karti je to približno isto mesto, ali je tu pronađeno nekih osam tela. Znači, 3/8 približno osam tela. Ako pogledamo levo od toga gde na prvobitnoj karti Tužilaštva je oznaka 4/9, to je mesto gde je, kako piše u legendi, nađeno četvorica ljudi ... Ne, izvinjavam se, trojica su poginuli. On je na svojoj karti obeležio približno isto mesto, ali je nađeno šest tela. Ako pogledate mesto obeleženo sa 3/7, gde je OEBS našao dva tela, na vrhu možemo to da vidimo, videćemo da je vaš kolega tu označio da je poginulo dvojica ljudi. Tu je došlo do približnog slaganja, dok su, recimo, kod drugih velike razlike. Međutim, bilo kako bilo, vaš kolega iz bilo kog razloga izgleda postavlja leševe približno na ista ona mesta za koje Tužilaštvo kaže da su na njima pronađeni leševi. Da li shvatate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pošto je sad ekran pred vama, vi ćete da vidite da je pitanje gospodina Najsa zauzelo celu, ceo ekran. Ja uopšte ne znam šta i kako može svedok da odgovara na pitanje koje liči na predavanje. I, osim toga, pominje 50 raznih cifara.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Najs, vreme je da postavite pitanje. Mi smo opominjali gospodina Miloševića zbog iste takve prakse.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja sam sugerisao svedoku da je ono šta se vidi iz ove karte, da je iz kog god razloga njegov kolega to takođe pokazao na karti koju je sačinio, da su tela koja je OEBS našao 16. januara verovatno, u stvari ne verovatno, već sigurno poginula tamo gde su i nađena, da su ti ljudi poginuli tamo gde su i nađeni njihovi leševi. Da li me razumete?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne razumem uopšte. Ne razumem...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dozvolite da to objasnim na drugi način.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Kao prvo, ja vidim tri sličnosti između jedne i druge karte. Ima sličnosti. Tvrdim da ovaj koji je pravio ovu kartu nije imao veze niti je imao prilike da vidi ovu kartu. To je ono na šta vi ciljate. Nije imao ni prilike ni veze da vidi. Niti je mogao da vidi. Niti je znao da takva karta postoji. On je ovo napravio po sećanju, po sećanju i po izveštajima koje je imao u ono vreme.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, sve do sada se, ponekad sa oklevanjem, tvrdilo da su leševi iz Račka pomerani nakon što su ljudi poginuli, da bi to sve izgledalo kao masakr. Ono šta mi znamo na osnovu vašeg iskaza i vaše prezentacije pred međunarodnom zajednicom, a svakako i dokumentu od 19. januara, mi znamo da ste vi rekli da su svi poginuli u rovovima ili blizu rovova. Međunarodna zajednica je raspršila ta tela širom Račka. Mnoga nisu bila ni blizu rovova, mnoga od njih su fotografisana tamo gde su nađena i to ćemo sutra da pogledamo, a vaš kolega, iz kog god razloga da to čini, potvrđuje da su oni, da su ti leševi nađeni širom, da su ti ljudi poginuli širom sela, a ne samo u rovovima?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nikad ja nisam rekao da je međunarodna zajednica uradila to šta ste vi rekli. To ste vi rekli, gospodine Najs i nemojte

mi stavljati u usta. Drugo, moj kolega koji je napravio kartu, napravio je po sećanju, po ... Napravio je po sećanju ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne da je međunarodna zajednica to rekla.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Tako mi je prevedeno. Tako mi je prevedeno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako je ikada sugerisano, gospodine Janićeviću, da su ta tela koja su nađena u Račku premeštena sa njihovih prvobitnih mesta gde su nađena, vi to ne biste prihvatili, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ako je sugerisano da su tela ... Nisam razumeo pitanje. Molim vas, ponovite još jednom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi tvrdite da su tela koja je OEBS našao 16. januara i fotografisao, pomerana sa njihovih prvobitnih položaja ili da li vi prihvatate, jer vi ste bili tamo glavni, da je OEBS našao leševe tamo gde su ti ljudi poginuli?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne samo da ja ne prihvatam da su, da je jedan deo leševa pronađen tamo gde su poginuli, gde su premešteni ... Činjenica je da ima premeštanja. Činjenica je da ima manipulacije sa leševima, sa mrtvim ljudima, ali ne s naše strane sigurno. Ne sa strane policije. Policija nije ni znala koliko ima, koliko ima poginulih. Ponovi tvrdim ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koji leševi su premešteni? Koji su premešteni?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Premešteni su leševi koji su se našli u jaruzi. Bio sam u prilici da pročitam izjavu gospodina Vokera, ambasadora Vokera.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odakle?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Na internetu sam našao njegovu izjavu. Bio sam u prilici da pročitam kad u jednom delu izjave kaže da je dobio informaciju od jednog verifikatora da ima još jedna gomila leševa malo više. I pitao ga je verifikator: "da li to hoćete da vidite?" Ambasador je odgovorio da je dosta ovo šta je sad video i da mu ne treba više. Ako je bilo takvih leševa, gospodine Najs, zašto gospodin Voker nije i to registrovao. Dajte, da smo tada raščistili da vidimo ko je to uradio, da vidimo ko je taj, ako je zločin

urađen, ko je zločin uradio ... Celu noć je ... Jedna noć je bila ostavljena. Namerno je to bilo ostavljeno da bi se izvršile određene manipulacije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, moramo sada da završimo sednicu. Nastavljamo sutra u 9.00.

Fond za humanitarno pravo